

TARTU ÜLIKOOL
FILOSOOFIATEADUSKOND
GERMAANI, ROMAANI JA SLAAVI FILOLOOGIA INSTITUUT

Tairi Baier

LIIKLUSTERMINITE SAKSA-EESTI VALIKSÕNASTIK

MAGISTRITÖÖ
KIRJALIK TÕLGE

Juhendaja Mari-Ann Palm

2013

SISUKORD

SISSEJUHATUS.....	3
1. LIIKLUSSEADUS SAKSAMAAL.....	5
1.1 Eesti liiklusseaduse ja Saksamaa liikluseeskirja võrdlus	6
2. OSKUSKEEL	8
3. VALIKSÕNASTIKU KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED	10
3.1. Sõnastiku koostamisel tekkinud probleemid ja lahendused	12
4. SÕNASTIKUKIRJE ÜLESEHITUS	16
KASUTATUD LÜHENDID JA MÄRGISED	17
SAKSA-EESTI VALIKSÕNASTIK	19
LIIKLUSMÄRGID	67
EESTIKEELSETE TERMINITE REGISTER	91
KOKKUVÕTE	99
KASUTATUD KIRJANDUS JA ALLIKAD	100
KASUTATUD ÕIGUSAKTID	102
ZUSAMMENFASSUNG	104

SISSEJUHATUS

Käesoleva magistritöö teemaks on *Liiklusterminite saksa-eesti valiksõnastik*. Teema valikul sai määravaks asjaoluks vajadus abimaterjalide järele, sest tõlkides tekste saksa keelest eesti keelde või vastupidi saab kiiresti selgeks, et ilmunud sõnaraamatutest ei piisa oskuskeele tõlkimiseks. Samuti mängis teemavaliku puhul suurt rolli autori isiklik huvi liiklusvaldkonnas. Tõlkides spetsiifilisi liiklusvaldkonda puudutavaid tekste selgub peagi, et terminitele vastete otsimine on väga aeganõudev tegevus. Seepärast tekkiski mõte koondada kõik liiklusvaldkonda puudutavad terminid ühte sõnastikku. Sigrid Pääro on varem kirjutanud magistritöö *Liiklusseadus*, aga autor käsitleb ainult Eesti liicluseeskirja ja sellega seotud termineid. Nimetatud magistritöö on koostatud 2001. aastal ja see pole piisavalt põhjalik. Töö koosneb kaheteistkümnest leheküljest, millest kaheksa hõlmab teoreetiline osa ja ülejäänud neli moodustavad praktilise osa. Kokku on sada nelikümmend üheksa märksõna, kusjuures ainult neljateistkümnele terminile on lisatud definitsioon ja ühele terminile seletus. Näitelauseid pole esitatud ja samuti pole selgitatud, kas tegemist on ametlikult kasutatava terminiga või rohkem kõnekeelse sõnaga. Näiteks kasutatakse Saksamaa liicluseeskirjas sõiduraja kohta terminit *Fahrstreifen*, aga kirjeldatud töös on vasteks antud *Fahrspur*, mis on pigem kõnekeelne, seevastu terminit *Fahrstreifen* pole üldse nimetatud.

Käesolev magistritöö koosneb sissejuhatusest, teoreetilisest osast, lühendite loendist, valiksõnastikust, eestikeelsete terminite registrist, kokkuvõttest, kasutatud kirjanduse ja õigusaktide loetelust ning saksakeelsest resümeest (Zusammenfassung).

Teoreetiline osa hõlmab nelja peatükki. Esimene peatükk annab ülevaate liicluskorraldusest Saksamaal. Samuti võrreldakse Eesti liicluseadust ja Saksamaa liicluseeskirja. Teoreetiline osa teises peatükis antakse ülevaade oskuskeele kohta. Kolmas osa käsitleb valiksõnastiku koostamise põhimõtteid ja töö käigus tekkinud probleeme, kusjuures antakse ülevaade ka probleemide lahenduste kohta. Teoreetilise osa neljandas peatükis on väike tutvustus sõnastikukirje ülesehituse kohta.

Teoreetilisele osale järgneb praktiline osa, milleks on saksa-eesti liiclusterminite valiksõnastik. Valiksõnastikule eelneb sõnastikus kasutatavate lühendite ja märgiste loend. Sõnastik koosneb neljasaja kümnest kirjest, kusjuures paljude kirjete juures on esitatud ka sõnaihendid, milles vastavat märksõna kasutatakse. Kuna sõnastik on mõeldud eelkõige

eestikeelsele kasutajale, siis on valikuliselt selgituseks esitatud ka saksakeelse termini jaoks eestikeelsed definitsioonid ja näitelauseid, mis on mõlemas keeles. Põhilisteks allikateks sõnastiku koostamisel olid Saksamaa liikluseeskirja (Straßenverkehrs-Ordnung) I ja II osa, Eesti liikluseadus ja muud seadused, mis olid abiks vastete leidmisel. Väga suur abi oli ka liikluspsühholoog Gunnar Meinhardi nõuannetest. Sõnastiku järel on liiklusmärgid, mis on võetud Saksamaa liikluseeskirjast. Igale liiklusmärgi nimetusele on lisatud vaste või piirdeselgitus. Liiklusmärkidele järgneb eestikeelsete terminite register, mis on nummerdatud. Vastavalt numbrile leiab sõnastikust soovitud termini. Liiklusmärkidele järgneb eestikeelsete terminite register.

Liiklusterminite saksa-eesti valiksõnastik on eelkõige mõeldud kasutamiseks tõlkijatele ja tõlkidele, aga ka kõigile teistele antud valdkonnaga kokku puutuvatele inimestele.

Autor soovib tänada oma juhendajat Mari-Ann Palmi heade nõannete ja juhendamise eest ning Gunnar Meinhardi osutatud abi eest.

1. LIIKLUSSEADUS SAKSAMAAL

Saksamaa liiklust puudutavate seaduste kogumi moodustavad seitse erinevat õigust: liiklusõigus, rongid ja trammid, lennundusõigus, siseveetransport, meretransport, endise Saksa Demokraatliku Vabriigi territooriumi erisätted ja suhtlemise õigus. Liiklusõiguse normistik on sätestatud erinevates seadustes: Liiklusseaduses (Straßenverkehrsgesetz, StVG), Liikluseeskirjas (Straßenverkehrs-Ordnung, StVO), Seaduses isikute liiklusesse lubamise kohta (FahrerlaubnisVO, FEV), Seaduses sõidukite liiklusesse lubamise kohta (Fahrzeug-ZulassungVO, FZV) ja Liiklusregistrisse kandmise korda sätestavas seaduses (Straßenverkehrs-Zulassungs-Ordnung, StVZO). Samuti kuuluvad liiklusõiguse valdkonda teed, sõitjate vedu, kaubavedu, rahvusvaheline liiklus, sõiduõpetajad ja autokoolid. (Creifelds 2011: 1159, 1295)

Saksamaa liikluseeskiri (Straßenverkehrs-Ordnung) hõlmab kolme osa: üldsätted (I osa), liiklusmärgid (II osa) ja liiklusreeglite täitmiseeskirjad, trahvid ning lõppsätted (III osa). Antud magistritöö käsitleb Saksamaa liikluseeskirja I ja II osa. Liikluseeskirja I osas on sätestatud kõikide liiklejate kohustused ja liiklusreeglid. Liikluseeskirja üldsätted koosnevad kolmekümne viiest paragrahvist, milles on sätestatud liikluse põhireeglid, kiiruspiirangud, vahemaa ees sõitva sõidukiga, möödasõit, möödumine, sõiduradade kasutus, sõidueesõigus, pöörded, sõidu alustamine, eriolukorrad liikluses, peatumine ja parkimine, sõidukite teisaldamine, hoiatusmärguanded, sõidukite tuled, kiirteed, raudteeülesõidukohad, ühistranspordivahendid, sõitjate vedu, turvavööd ja kiivrid, veosed, erinevad sõidukid, jalakäijad, ülekäigurajad, kolonnid, loomad, teekasutus, keskkonnakaitse ja sõidukeeld pühapäeviti, liikluse takistamine ja häirimine ning õnnetused. Liikluseeskirja II osa moodustavad liiklusmärgid. Avaliku võimu teostajad (nt politsei) on vastavalt liikluseeskirja paragrahvile 35 oma ülesannete täitmisel liiklusreeglite täitmise kohustustest vabastatud. (StVO)

1.1 Eesti liiklusseaduse ja Saksamaa liikluseeskirja võrdlus

Käesolev magistritöö on koostatud Saksamaa liikluseeskirja alusel, aga Eesti liiklusseaduse ja Saksamaa liikluseeskirja võrdlemiseks on vajalik ülevaade ka Eesti liiklusseaduse kohta. Eesti liiklusseaduses on toimunud palju muudatusi ja seepärast on magistritöös kasutatud uut liiklusseadust, mis jõustus 31.12.2010 ja hakkas kehtima alates 1. juulist 2011. Uus liiklusseadus ühendab Eesti teeliiklust reguleeriva kahe põhiakti – *Liiklusseaduse* ja Vabariigi Valitsuse 2. veebruari 2001. a määrusega nr 48 kehtestatud *Liikluseeskirja* sätteid. Uue liiklusseadusega loodeti saavutada rahvusliku liiklusohutusprogrammi selgem reguleerimine seaduse tasandil ja suurendada liiklusohutust Eesti teedel. Olulisimad muudatused seoses uue liiklusseadusega:

- Halva nähtavuse korral on helkuri kandmine kohustuslik ka asulas
- Uue liiklusseadusega muutub möödaskõidumanöövri tähendus
- Uus liiklusseadus kohustab sõidukijuhti pöörde sooritamisel teed andma
- Uus liiklusseadus karmistab liiklusreeglite rikkumise korral esmase juhiloa vahetamist
- Mopeedi juhtimiseks on vajalik mopeedi juhtimise õigus
- Mopeedi registreerimine muutub 2011. aasta juulist kohustuslikuks
- Liiklusohutuse seisukohast olulisemad liiklusreeglitiku muudatused
- Hävinenud sõidukite tehnonõuetele vastavus kaotab kehtivuse
- Lammutustõendi alusel sõidukeid enam ei registreerita
- Sihtotstarbelised tööseadmed ei kuulu registreerimisele
- Sõidukeid ei registreerita enam hooldussõidukiteks
- Uus liiklusseadus kehtestab nõuded võistlusautodele ja nende kasutamisele
- Väikesaartel on võimalik teostada tehnonõuetele vastavuse kontrolli
- Põllumajanduslikud liikurmasinad vabastatakse tehnonõuetele vastavuse kontrollist
- Muudatused seoses juhiloa vahetamisega kehtivusaja möödumisel ning muudatused seoses juhtimisõiguse äravõtmisega. (www.mnt.ee)

Eesti liiklusseadus koosneb kuueteistkümnest peatükist, mis on omakorda jagatud jagudeks. Kuusteist peatükki on: üldsätted, liiklusreeglid, sõiduk, mootorsõiduki juhtimine, juhi töö- ja puhkeaeg ning töötasu, tramm ja trammi juhtimine, jalgrattur ja pisimopeedijuht, maastikusõidukite liiklemise korraldus ja maastikusõiduki juhtimine, liikumispuudega ja pimedada inimese liiklemise tagamine, liiklusõnnetus, liiklusregister ning kaitseväge ja kaitseleidu sõidukite register, parkimise korraldamine, riigivõimu teostamine sõidukite ja juhilubadega seotud toimingute puhul, liiklusjärelvalve, vastutus, rakendussätted. (Riigi Teataja, Liiklusseadus)

Liiklusmärgid on sätestatud eraldi seaduses, mis on vastu võetud 22.02.2011. Seadus koosneb neljast peatükist, mis on omakorda jagatud jagudeks: üldsäte, liiklusmärkide ja teemärgiste tähendused ning nõuded fooridele. (Riigi Teataja, Liiklusmärkide ja teemärgiste tähendused ning nõuded fooridele)

Nagu eespool mainitud, on Eesti liiklusseadusel ja Saksamaa liikluseeskirjal palju erinevusi. Seadused on hoopis erinevalt üles ehitatud ja ka reeglid on väga erinevad. Saksamaa on tuntud oma liikluskultuuri poolest ja seal on olnud kiirteed juba aastakümneid kasutusel. Eestis pole kiirteedevõrgustikku, aga liiklusseaduses on sätestatud, et kiirteel ei tohi liigelda sõidukiga, mille valmistajakiirus on alla 40 kilomeetri tunnis. Vastavalt Saksamaa liikluseeskirjale ei tohi kiirteel liigelda sõidukiga, mille valmistajakiirus on alla 60 kilomeetri tunnis.

Väga erinevalt on määratletud ka raudteeülesõidukoht. Saksamaa liikluseeskirjas on raudteeülesõidukoht tähistatud nn *andrase ristiga*, mis annab märku, et ees on raudteeülesõidukoht ja kaotati ära liiklusmärk *tõkkepuuta raudteeülesõidukoht*. Eesti seaduses *Liiklusmärkide ja teemärgiste tähendused ning nõuded fooridele* on nii *tõkkepuuga raudteeületuskoht* kui ka *tõkkepuuta raudteeületuskoht*.

Erinev on ka juhtide käitumine teetakistuse puhul. Saksamaal kehtib *tõmbelukumeetod* juhul, kui üks sõidurada lõpeb ära või on teel takistus ja tuleb ümber reastuda. Selle meetodi puhul toimub ümberreastumine vahetult enne takistust või sõiduraja lõppemist, kusjuures sõidukid reastuvad vaheldumisi. Eestis on selle üle palju vaieldud ja see meetod pole kasutusel. Eestis peab teed andma juht, kelle sõidurada lõpeb või kelle sõidurajal on takistus. Selline erinevus võib Saksamaal liigeldes eestlaste jaoks palju segadust tekitada ja ka vastupidi, kui sakslane liikleb Eesti teedel, siis võib tal samuti probleeme tekkida.

Eestis on helkuri kandmise kohustus, nagu liikluseaduse olulisematest muudatustest lugeda saab. Saksamaa liikluseeskirjas pole helkuri kandmise kohustus määratletud, nagu pole määratletud ka ohutusvesti kandmise kohustus.

Samuti on lisatud uude Eesti Liikluseadusesse säte võistlusautode kohta. Saksamaa liikluseeskirjas see puudub. Seal on keelatud sõiduteel võidu kihutamine.

Väga suur erinevus on ka liiklusmärkide osas. Eestis jagunevad liiklusmärgid rühmadesse: hoiatusmärgid, eesõigusmärgid, keelu- ja mõjualamärgid, kohustusmärgid, osutusmärgid, juhatusmärgid, teeninduskohamärgid, lisateetatähvlid, mis on sätestatud seaduse *Liiklusmärkide ja teemärgiste tähendused ning nõuded fooridele* teises peatükis. Teemärgised ja foorid on eraldi peatükkides. Saksamaal moodustavad liiklusmärgid ja märguanded teise osa liikluseeskirjast ja on hoopis teistmoodi jaotatud. Selles seaduse osas käsitletakse politsei märguandeid, foore, vilkureid ja liiklusmärke. Liiklusmärgid jagunevad järgnevalt: hoiatusmärgid (Gefahrzeichen), eesõigus-, kohustus-, osutus-, keelu-, mõjualamärgid, lisateetatähvlid, teekattemärgised (Vorschriftszeichen), eesõigus-, osutus-, mõjuala-, juhatus- ja teeninduskohamärgid, teekattemärgised (Richtzeichen). Eestis on kasutusel liiklusmärk *teekünnis*, mis Saksamaa liikluseeskirjas puudub.

Nagu eespool mainitud, on Saksamaa ja Eesti liiklusreeglites palju erinevusi (ka kiiruspiirangute osas). Seepärast peaks inimene, kes plaanib autoga Saksamaale sõita, põhjalikult tutvuma Saksamaa liiklusreeglitega vältimaks probleeme. Loodetavasti on käesolevast sõnastikust seejuures suur abi.

2. OSKUSKEEL

Kogu rahvusele kuuluvat, teadlikult ja sihipäraselt väljaarendatud ning korraldatud keelekuju nimetatakse kirjakeeleks. Kasutuseesmärgist ja -iseärasustest tingitud erinevuste tõttu sõnavaras ning üldises väljenduslaadis ja sõnastuse iseloomus võib kirjakeele allkeeltena eristada üldkeelt ja oskuskeelt. Üldkeel on keelekuju, mida kasutab kõige laiem üldsus, oskuskeel on aga kitsama suunitlusega, puhterialaselt kasutatav keelekogum, mis jaguneb omakorda allkeelteks. Nii võib rääkida üldises mõttes teaduskeelest, konkreetsemalt aga

füüsika, matemaatika, õigusteaduse, tehnika jne oskuskeelest. Üldkeel kasutab tuntud sõnavara ning on lihtsa lauseehitusega. Oskuskeel on mingil kindlal erialal kasutatav keel, millele on iseloomulik selle ala asjatundjate korraldatud sõnavara ning eriomane üldine väljendusviis. Oskuskeel on sihipärane, konkreetne ja täpne keeletarvitus. Üldkeele sõnad on vähem täpsed kui oskuskeele sõnad, s.o oskussõnad ehk terminid. Oskuskeeles on sünonüümide ehk samatähenduslike sõnade tarvitamine piiratud ja reguleeritud. (Kull 2000: 11-13)

Üldkeeles tähendab *takistus* nii füüsilist kui ka vaimset barjääri. Liiklusalases oskuskeeles mõistetakse termini *takistus* all konkreetset takistust sõiduteel (nt seisma jäänud auto jne). Oskuskeeles tehakse vahet terminitel *möödumine* ja *möödasõit*, *sõidurida* ja *sõidurada*. Üldkeeles vahetatakse need sageli ära. Liikluses on nendel terminitel aga kindel tähendus, mida ei tohi segi ajada. *Möödumine* on ühest või mitmest sõitvast sõidukist ettejäudmine oma sõidurajalt välja sõitmata. *Möödasõit* on ühest või mitmest sõitvast sõidukist ettejäudmine oma sõidurajalt välja sõites. *Sõidurida* on rida, mille moodustavad üksteise järel sõitvad sõidukid. *Sõidurada* on sõidutee pikiriba, mis võib olla tähistatud asjakohaste liiklusemärgide või teekattemärgistega ja mille laius on küllaldane autode liiklemiseks ühes reas. See kehtib nii Eesti liikluseaduses kui ka Saksamaa liikluseeskirjas.

Terminoloogias piiritletaksegi mõisteid kui sisuüksuseid. Oskussõna ei saa kunagi paika panna mõistet tundmata, nagu ka näiteks toodud *möödasõidu* ja *möödumise* puhul. Terminoloogiatöös lähtutakse mõistest (mitte sõnast). Üldkeele ja oskuskeele peamine erinevus on väljenduse täpsuses: oskuskeel on üldkeelest täpsem. (Erelt 2007: 25, 35)

Oskussõna on rahvusvahelise *termini* eesti keeles üldtuntud ja -tarvitav vaste. Ta on sisult küllaltki tabav, suhteliselt lühike, produktiivne, heakõlaline ja suupärane. Temasse on aga suletud ühesõnalisuse nõue, mida termini mõiste ei sisalda ei otseselt ega kaudselt. Asjaolu, et termin võib olla ühesõnaline, seostub kujutelmaga, et termin peab olema ühesõnaline. Tegelikult võib termin olla väljendatud kas ühe või mitme sõnaga. Ühesõnalisusega ülepingutamine võib viia kahte laadi ebasoovitavate tulemusteni: liiga pikad sõnalohed ja lihtsalt tarbetud liitsõnalisused moodustised seal, kus kaks või kolm lahus sõna annaksid mõiste niisama täpselt edasi ning kõlaksid ühtlasi tunduvalt loomulikumalt, nt *pidurite täielik rakendamine*. (Mereste 2000: 63-64)

Ka lauseehitus ning väljendus üldse (sõnamoodustus ja muud grammatilised iseärasused) on oskuskeeles keerulisem kui üldkeeles (Kull 2000: 13).

Terminiga tähistatav oskumõiste on põhimõtteliselt defineeritav, täpsemalt öeldes: mingil viisil esitatav. Et oskumõiste saab olemas olla ainult mõistesüsteemi osana, siis saab teda defineerida samuti üksnes mõistesüsteemi osana. Definitsiooni ehk määratluse saab anda kindla erialavaldkonna mõistele. Näiteks on liikluses *juht* isik, kes juhib sõidukit. Sellest ei saa järeldada, et muid juhte polegi. Mõiste on defineeritud liikluse alal. Definitsioon ehk määratlus on mõiste kirjeldus tuntud mõistete kaudu. Kui mõistet ei saa nõuete kohaselt defineerida, siis saab teda vähemalt selgitada. Piirdeselgitus esitab mõiste kohta mõned iseloomulikud jooned, mis näitavad võhikule kätte kitsama ala, kuhu mõiste kuulub, asjatundjal aga võimaldavad aru saada, mis mõistega on tegemist. (Erelt 2007: 48-49, 54)

Korralik sõnastiku vormistus hoiab sõnaliigid lahus (Erelt, Tavast 2003: 41). Sellest põhimõttest on ka käesolevas valiksõnastikus lähtutud. Liikluses on sageli kasutusel nii tegusõna- kui ka nimisõnavorm, nt pöörama ja pööre.

Eestikeelse teadussõnavara rajamisel ning erialase terminileksika väljaarendamisel kuulub eriline koht Johannes Voldemar Veskile. Tartu Ülikooli õppejõuna võttis J. V. Veski (1873-1968, tolleaegne Tartu Ülikooli lektor, hilisem professor ja Eesti Teaduste Akadeemia akadeemik) osa enamiku 1920. ja 1930. aastail tegutsenud terminoloogiakomisjonide tööst ning tal on erakordsed teened ajakohase eesti teadussõnavara väljakujundamisel. Tema loodud sõna on muu hulgas ka *liiklus*. (Kull 2000: 56)

3. VALIKSÕNASTIKU KOOSTAMISE PÕHIMÕTTED

Valiksõnastiku koostamise eesmärgiks oli koondada liiklusvaldkonda puudutavad terminid ühte sõnastikku. Praeguseks on ainuke oskussõnastik, kust võib leida liiklusvaldkonda kuuluvaid termineid, Heido Otsa koostatud *Autosõnastik*, mis ilmus 1993.a. Sõnastik on eesti-saksa-inglise-vene suunaline ja väga tõhus abivahend tehnilistele terminitele vastete leidmisel. Liiklust on seal aga käsitletud ainult väga põgusalt.

Käesolev sõnastik on saksa-eesti suunaline ja seega mõeldud eelkõige eestikeelsele kasutajaskonnale, sest üldjuhul tõlgivad sõnastiku kasutajad oma emakeelde. Sõnastiku lõpus

on eestikeelsete terminite register, mis on nummerdatud. Vastavalt numbrile leiab sõnastikust soovitud termini.

Liiklusterminite saksa-eesti valiksõnastik on esmajoones mõeldud kasutamiseks tõlkijatele ja tõlkidele, aga ka kõigile teistele liiklusvaldkonnaga kokku puutuvatele inimestele.

Sõnastik koosneb neljasaja üheksast kirjest, kusjuures paljude kirjete juures on esitatud ka sõnaühendid, milles vastavat märksõna kasutatakse. Kuna sõnastik on mõeldud eelkõige eestikeelsele kasutajale, siis on valikuliselt selgituseks esitatud ka saksakeelse termini eestikeelsed definitsioonid ja näitelauseid, mis on mõlemas keeles. Sõnastiku järel on liiklusmärgid, mis on võetud Saksamaa liikluseeskirjast. Igale liiklusmärgi terminile on lisatud vaste või piirdeselgitus.

Sõnastikku on lisatud ka termineid, mida oleks põhimõtteliselt võimalik leida üldkeele sõnaraamatutest. Selle põhjuseks on soov tagada sõnastiku terviklikkus ja ühtlus. Sama kehtib ka ilmastikuolude kohta, nagu näiteks *sulalumi*, *lumi*, *kiilasjääd* jne. Liikluse seisukohalt on tegemist väga olulise aspektiga, sest vastavalt ilmastikuoludele valitakse sõidukiirus ja ka vastav sõidustiil.

Käesoleva magistr töö terminite valik põhineb peamiselt seaduste võrdlusel. Põhiliseks võrdluse aluseks on Saksamaa liikluseeskirja (Straßenverkehrs-Ordnung) I ja II osa ning nendes esinevatele terminitele tõlkevastete leidmine eesti keeles. Esmaseks allikaks vastete leidmisel oli *Eesti liiklusseadus* ja *Liiklusmärkide ja teemärgiste tähendused ning nõuded fooridele*. Sageli oli vaja ka teistest seadustest vasteid otsida, nt *Liikluskorralduse nõuded teetööl*, *Eritalituse sõidukite loetelu, nende tähistamise ja liiklemise kord*, *Autoveol veose laadimise ja kinnitamise eeskiri*, *Teeseadus*, *Raudteeseadus*, *Mootorsõiduki ja selle haagise tehnonõuded ning nõuded varustusele*, *Ohtlike veoste autoveo eeskiri*. Samuti olid abiks H. Andressoni *Saksa-eesti õigussõnaraamat*, *Saksa-eesti sõnaraamat* (kirjastus Valgus, 2007), Creifeldsi *Rechtswörterbuch*, internetist *Verkehrswörterbuch*, L. Kogeri ja H. Kullerkupu *Liiklusõpik*, J. Pirita *Eesti liiklusreglid ja ohutu sõidu õpetus*. Väga suur abi oli ka liikluspsühholoog Gunnar Meinhardi nõuannetest.

3.1 Sõnastiku koostamisel tekkinud probleemid ja lahendused

Kõige keerulisem on leida vaste terminile, mida Eesti keeles kasutusel pole, ja selliseid termineid on liiklusvaldkonnas palju. Järgnevalt annabki autor ülevaate probleemsetest kohtadest.

Üheks raskemaks ülesandeks kujunes Saksamaa erinevatele teedele vastete leidmine. Nagu juba eespool mainitud, on Saksamaal kiirteed olnud kasutusel juba aastakümneid. Eestis pole kiirteede võrgustikku ja seega oli väga keeruline neid defineerida. Kaks kiirteetüüpi *Autobahn* ja *Kraftfahrtstraße* on kaks täiesti erinevat mõistet ja väga aeganõudev oli nende erinevuste väljaselgitamine.

Autobahn: kiirtee on sellel lubatud kiirusele vastava kattega maantee mootorsõidukite liiklemiseks, mis ei teeninda vahetult teega piirnevaid alasid. Kiirteel on kaks eri sõidusuundades kulgevat vähemalt kahe sõidurajaga teed, mis on üksteisest eraldatud eraldusriba või muu rajatisega. Kiirtee ei tohi samal tasandil ristuda teise teega ega raudteega. Kiirteele sõidetakse kiirendusraja kaudu ja kiirteelt muud liiki teele aeglustusraja kaudu. Vastavalt Saksamaa liikluseeskirjale ei tohi kiirteel liigelda sõidukid, mille valmistajakiirus ei ületa 60 km/h. (Creifelds: 129, Liiklusseadus: 7)

Kraftfahrtstraße: kiirtee, millel võivad olla ristmikud, valgusfoorid ja jalakäijate ülekäigukohad. Vastavalt Saksamaa liikluseeskirjale ei tohi kiirteel liigelda sõidukid, mille valmistajakiirus ei ületa 60 km/h. (Creifelds: 129, 719)

Põhiline erinevus seisnebki asjaolus, et ühel kiirteel võivad olla samatasandilised ristmikud, aga teisel ainult eritasandilised ristmikud. Väga suureks abiks erinevuste väljaselgitamisel oli Creifeldsi *Rechtswörterbuch*.

Keeruline ja aeganõudev oli ka teistele kiirteedega seonduvatele terminitele vasteid leida. Näiteks termin *Autohof* on Saksamaal kasutusel seoses kiirteega. See on teenindusjaam, kus on võimalik parkida, kasutada WC-d, einestada, kütust tankida ning kuhu saab kiirteede ühenduskohtadest. Terminit *teenindusjaam* kasutab Maanteeamet, aga täpset vastet terminile *Autohof* polegi. Sõnastikus lisatud definitsioon aitab seda mõistet selgitada.

Probleemkohad olid ka terminid *Ausfahrt = Autobahnausfahrt, kiirteelt mahasõit, Einfahrt = Autobahneinfahrt, kiirteele pealesõit, Anschlussstelle (AS), kiirteede ühenduskoht ja*

Knotenpunkte der Autobahnen, kiirteede sõlm. Kiirteede sõlm on eritasandiliste teede ristmik (kiirteed ristuvad eritasandiliselt), aga ühenduskoht on ristumine teiste teedega. Erinevuste väljaselgitamisel oli abiks internet. Eestikeelsete vastete leidmisel oli jälle abi Maanteeameti kodulehest ja ka liiklusõpikust.

Väga probleemseks osutus termin *mehrspuriges Fahrzeug*, sest seda terminit pole Eestis üldse kasutusel. Saksamaal on see aga väga laialt levinud. Sellele terminile vaste leidmisel osutas abi liikluspsühholoog Gunnar Meinhard, kes omakorda konsulteeris erinevate liiklusekspertidega, autotehnikutega ja liikluspolitseinikega. Vastuseks oli, et seda terminit pole Eestis. EUR-Lexis on see termin lihtsalt otsetõlkesse tõlgitud ja seega on see tõlgitud kui *mitmejäljeline sõiduk*. See pole aga õige, sest tegelikult mõistetakse termini *mehrspuriges Fahrzeug* all mootorsõidukit, millel on vähemalt kolm ratast. Seega on tegemist kõikide vähemalt kolmerattaliste mootorsõidukitega alustades küljkorviga mootorrattast ja lõpetades veoautodega. Otsustasin kasutada vastet *kolme- või enamarattaline mootorsõiduk*. Lihtsalt mootorsõiduk ei sobi, sest on ju ka kahe rattalised mootorsõidukid - mootorrattad. Termin *mitmejäljeline mootorsõiduk* ei lähe aga hoopiski, sest see tekitab lugejas mõtte kui mingist erisõidukist, kuigi tegemist on ju kas lihtsalt sõiduauto, veoauto või muu sellisega. Seega ei saa ka EUR-Lexi alati usaldada. Asjaolu, et ühtegi allikat ei saa ilma kontrollimata usaldada teebki vastete, mida Eestis kasutusel pole, leidmise nii keeruliseks.

EUR-Lexis on aga veel üks keeleline väärtus. Otsides vastet terminile *Leuchtzeichen*, leidsin EUR-Lexist vasteks *valgustatud märk*. Tegelikult on aga liikluses tegemist tuledega märguandmisega, nagu näiteks tuledega vilgutamine, stopptulede kasutamine. Toon välja terve selle lõigu EUR-Lexist, et näidata, kui vähe abi oli EUR-Lexist liiklusvaldkonnas. Selgituseks olgu öeldud, et terminile *Zusatzzeichen* on seaduses *Liiklusmärkide ja teemärgiste tähendused ning nõuded fooridele* vasteks *lisateatetahvel*. EUR-Lexis on see aga *täiendav silt*, mida liikluses üldse ei kasutata. *Valgustatud märk* on aga lihtsalt naermaajav tõlgendus. Huvitav on selle tõlgenduse juures asjaolu, et need terminid on ju ka pikemalt lahti seletatud ja kui on tegemist erinevate märguannetega, kuidas siis jõuti valgustatud märgini. Kuna konkreetset vastet sellele terminile ei leidnudki, siis otsustasin lihtsalt sisu edasi anda, mis oli Saksamaa liikluseeskirjas täiesti arusaadav. Dudenit seletavas sõnaraamatus (Duden. Deutsches Universalwörterbuch) seda terminit polnud.

h) "Zusatzschild" ein Zeichen, das zusammen mit einem Schild gemäß Buchstabe g) verwendet wird und zusätzliche Hinweise liefert;	h) täiendav silt — silt, mida kasutatakse koos ühe punktis g kirjeldatud märgiga ja mis annab täiendavat teavet;
i) "Sicherheitsfarbe" eine Farbe, der eine bestimmte Bedeutung zugeordnet ist;	
j) "Bildzeichen oder Piktogramm" ein Bild, das eine Situation beschreibt oder ein bestimmtes Verhalten vorschreibt und auf einem Schild oder einer Leuchtfläche angeordnet ist;	i) ohutusvärv — värv, millele on antud konkreetne tähendus;
k) "Leuchtzeichen" ein Zeichen, das von einer Vorrichtung erzeugt wird, die aus durchsichtigem oder durchscheinendem Material besteht, das von innen oder von hinten durchleuchtet wird und dadurch wie eine Leuchtfläche erscheint;	j) sümbol või piktogramm — kujutis, mis kirjeldab olukorda või näeb ette konkreetse käitumise ja mida kasutatakse sildil või valgustatud pinnal;
l) "Schallzeichen" ein codiertes Schallzeichen, das von einer spezifischen Vorrichtung ohne Verwendung einer menschlichen oder synthetischen Stimme ausgesandt und verbreitet wird;	k) valgustatud märk — märk, mille tekitab läbipaistvast või poolläbipaistvast materjalist seadis, mida valgustatakse seestpoolt või tagant selliselt, et tekib mulje helendavast pinnast;
m) "verbale Kommunikation" eine verbale Mitteilung mit festgelegtem Wortlaut unter Verwendung einer menschlichen oder synthetischen Stimme;	l) helisignaal — kodeeritud helisignaal, mida tekitab ja edastab selleks projekteeritud seade ilma inim- või tehishäält kasutamata;
n) "Handzeichen" eine codierte Bewegung und/oder Stellung von Armen und/oder Händen zur Anleitung von Personen bei Handhabungsvorgängen, die ein Risiko oder eine Gefahr für Arbeitnehmer darstellen.	m) suuline märguanne — eelnevalt kindlaksmääratud verbaalne sõnum, mille edastab inim- või tehishääl;
	n) käega antav märguanne — käsivarte ja/või käelabade kodeeritud vormis liigutamine ja/või asend, mida kasutatakse töötajate jaoks riski või ohtu kujutavaid manöövreid sooritavate isikute juhendamiseks.

(EUR-Lex)

Raskusi valmistas termin *Reißverschlussverfahren*, kuna see pole Eestis kasutusel ja seepärast ei leia ka selle kohta materjali. Sellest terminist oli juba juttu alapeatükis 1.1 ja seepärast ma seda enam üksikasjalikult lahti ei seleta vältimaks kordamist. Terminile sain vaste *tõmbelukumeetod* Gunnar Meinhardi käest, kes selgitas, et antud teema on Eestis palju diskussioone tekitanud ja samuti selgitas ta, kuidas Eesti liikluseaduse järgi teekitsendi või lõppeva tee puhul käituda tuleb.

Kõige keerulisem oli aga liiklusmärkidele vastete leidmine. Nagu juba alapeatükis 1.1 mainitud on liiklusmärkide osas suured erinevused, mis teeb ka vastete leidmise väga raskeks. Eestis jagunevad liiklusmärgid rühmadesse: hoiatusmärgid, eesõigusmärgid, keelu- ja mõjualamärgid, kohustusmärgid, osutusmärgid, juhatusmärgid, teeninduskohamärgid, lisateatetahvlid, mis on sätestatud seaduse *Liiklusmärkide ja teemärgiste tähendused ning*

nöuded fooridele teises peatükis. Teemärgised ja foorid on eraldi peatükkides. Saksamaal moodustavad liiklusmärgid ja märguanded teise osa liikluseeskirjast ja on hoopis teistmoodi jaotatud. Selles seaduse osas käsitletakse politsei märguandeid, foore, vilkureid ja liiklusmärke. Liiklusmärgid jagunevad: hoiatusmärgid (Gefahrzeichen), eesõigus-, kohustus-, osutus-, keelu-, mõjualamärgid, lisateatetahvlid, teekattemärgised (Vorschriftszeichen), eesõigus-, osutus-, mõjuala-, juhatus- ja teeninduskohamärgid, teekattemärgised (Richtzeichen). Hoiatusmärkidega oli asi natuke lihtsam, aga mis puutub terminitesse *Vorschriftszeichen* ja *Richtzeichen*, siis oli lugu juba keerulisem. Vaste peaks olema võimalikult lühike, aga nendele terminitele oli võimatu lühikest vastet anda. Otsustasin loetleda lihtsalt eestikeelsed liiklusmärgid, mida antud märgi all mõeldakse. Nii tuli pikk ja natuke lohisev vaste, aga paremat varianti ei leidnud.

Suureks probleemiks oli ka teetöödel kasutatavatele märkidele vastete leidmine. Need märgid on loetletud liiklusmärkide lõpus *Verkehrseinrichtungen - Liikluskorraldusvahendid*. Kuna osale märkidele vasteid ei saanudki, siis jäid sinna lihtsalt märksõnad, mis seletavad märgi olemust. Loomulikult oleks hea täpne vaste, aga kahjuks oli see osa märkide puhul võimatu.

Probleeme põhjustab ka sõnade polüseemia ehk mitmetähenduslikkus, nagu näiteks termin *Zeichen*, mis tähendab nii liiklusmärki kui ka märguannet, nt tuledega vilgutamist, käega viipamist.

Nagu eespooltoodust selgub, esines ohtralt tõlkeprobleeme ja päris õigeid lahendusi iga kord ei leiagi. Siiski andis autor vastete leidmisel endast parima ja loodab, et sõnastikust on liiklusvaldkonnaga kokupuutuvatel tõlkijatel tulevikus suur abi.

4. SÖNASTIKUKIRJE ÜLESEHITUS

Sõnastik on esitatud kahes veerus, millest vasakpoolses on lähtekeelne termin, vajadusel rööptermin (sünonüüm), saksakeelsed sõnaühendid ja valikuliselt näitelause. Samuti on vasakpoolses veerus välja toodud põhiterminiga seonduvad terminid, mis on sõnastikus iseseisva märksõnana, nagu näiteks termini *Fahrzeug* puhul. Parempoolses veerus on sihtkeelne vaste, valikuliselt definitsioon või seletus ja eestikeelne näitelause. Sõnastikukirjed on alfabeetiliselt järjestatud. Mitmest sõnast koosnevad terminid on järjestatud sõnaühendi esimese sõna esitäre alusel, nii näiteks on *mehrspuriges Fahrzeug* on paigutatud esimese sõna initsiaali „m“ järgi. Sõnaühendites on kasutatud tildet, nagu näiteks *abbiegen, nach links ~*. Kui tegu on genitiivi või mitmusega, mis nõuavad käändelõppu või mitmuse tunnust, siis on tildele lisatud vastav käändelõpp või tunnus, nagu näiteks *Fahrzeug, Zustand des ~s, Autobahn, Knotenpunkte der ~en*. Kui mitmuse vorm nõuab umlauti, siis ei kasutata tildet, vaid sõnavorm kirjutatakse tervikuna välja, nagu näiteks *Fahrgast, Gefährdung von Fahrgästen*. Rööpterminite puhul on kasutatud = märki, põhiterminitega seonduvate terminite puhul aga ► märki. Grammatiline informatsioon, nagu näiteks sugu on lisatud märkidega *f, m* ja *n*, mis tähendavad *f* = Femininum (naissugu), *m* = Maskulinum (meessugu) ja *n* = Neutrum (kesksugu), näiteks *Abmessung f, Abstand m, Blinklicht n*. Keelealased lühendid on kursiivis. Kui terminit kasutatakse harilikult mitmuse vormis, siis on lisatud märgend *hrl pl*, nagu näiteks *Verkehrsvorschrift, hrl pl Verkehrsvorschriften*. Kõnekeelsed väljendid on märgistatud märgendiga *kõnek*. Kui termin on vananenud, siis on kasutatud märgendit *van*.

KASUTATUD LÜHENDID JA MÄRGISED

~	tilde
=	rööptermin
ADR	Alternative dispute resolut (Ohtlike veoste rahvusvahelise autoveo Euroopa kokkulepe)
AS	Anschlussstelle (kiirteede ühenduskoht)
<i>f</i>	Femininum (naissugu)
FEV	FahrerlaubnisVO (Seadus isikute liiklusesse lubamise kohta)
FZV	Fahrzeug-ZulassungVO (Seadus sõidukite liiklusesse lubamise kohta)
<i>hrl pl</i>	harilikult mitmuse vormina kasutatav
KatS, KatShutz	Katastrophenschutz (päästeamet)
km/h	kilomeetrit tunnis
KOM	Kraftomnibus (buss)
<i>kõnek</i>	kõnekeelne
LKW, Lkw	Lastkraftwagen (veoauto)
m	meeter
<i>m</i>	Maskulinum (meessugu)
m/s	meetrit sekundis
<i>n</i>	Neutrum (kesksugu)
PKW, Pkw	Personenkraftwagen (sõiduauto)
StVG	Straßenverkehrsgesetz (Liiklusseadus)
StVO	Straßenverkehrs-Ordnung (Liikluseeskiri)

StVZO	Straßenverkehrs-Zulassungs-Ordnung (Liiklusregistrisse kandmise kord)
t	Tonne (tonn)
UNECE	United Nations Economic Commission for Europe (ÜRO Euroopa Majanduskomisjon)
<i>van</i>	vananenud
WVZ	Wechselverkehrszeichen (elektrooniline liiklusmärk)

SAKSA-EESTI VALIKSÕNASTIK

A

1. abbiegen	pöörama
nach links ~	vasakule ~
nach rechts ~	paremale ~
2. Abbiegen <i>n</i>	pööre
3. Abbieger <i>m</i>	pöörde sooritaja
4. Abblendlicht <i>n</i>	lähituli
5. Abgasbelästigung <i>f</i>	heitgaasisaaste
6. Abmessung <i>f</i>	mõõde (sõiduki)
7. abschleppen	teisaldama
8. Abschleppen <i>n</i>	teisaldamine
~ von Fahrzeugen	sõidukite ~
<i>Beim Abschleppen eines auf der Autobahn lieengebliebenen Fahrzeugs ist die Autobahn bei der nächsten Ausfahrt zu verlassen.</i>	<i>Kiirteel seisma jäänud autode teisaldamisel tuleb kasutada esimest vastutulevat mahasõiduteed kiirteelt lahkumiseks.</i>
9. Absperrschranke <i>f</i>	hoiatustara
	<i>Hoiatustara hoiatab teetöödest või teel olevatest takistustest.</i>
10. Absperrung <i>f</i>	piire
11. Abstand <i>m</i>	vahemaa
der ~ von einem vorausfahrenden Fahrzeug	~ ees sõitva sõidukiga
▶ Seitenabstand	
▶ Sicherheitsabstand	
12. Achslast <i>f</i>	teljekoormus

13. Andreaskreuz n

*Schienefahrzeuge haben Vorrang auf
Bahnübergängen mit Andreaskreuz.*

14. anfahren

vom Fahrbandrand ~

15. anhalten

16. anhalten

17. Anhalten n

18. Anhänger $m =$

Kraftfahrzeuganhänger m

einachsiger ~ m

▶ **Kraftrad mit Anhänger**

▶ **Lastkraftfahrzeug mit Anhänger**

▶ **Personenkraftwagen mit Anhänger**

▶ **Wohnmobil mit Anhänger**

▶ **Zugmaschine mit Anhänger**

19. Anschlussstelle f (AS)

20. Antriebsachse f

21. Arbeitsmaschine f

*Teljekoormus on auto teljele ehk sillale
langev raskusjõud, mis koormab teed.*

hoiatusmärk „Raudteeülesõidukoht“

Rööbassõidukitel on eesõigus

raudteeülesõidukohtades, mis on

tähistatud hoiatusmärgiga

„Raudteeülesõidukoht“.

sõitu alustama

sõidutee äärest ~

peatama

peatuma

peatumine

haagis

Mootorsõidukiga haakes liikumiseks

valmistatud või selleks kohandatud sõiduk.

üheteljeline ~

kiirteede ühenduskoht

Kiirteede ühenduskoht teiste teedega.

veosild

Veosild on auto, traktori vm liikurmasina

kandev agregaat, millele vedrustuse kaudu

toetub masina toes (raam, kere).

töömasin

Töömasinad on masinad, mis muudavad

	<i>detailide või materjalide kuju, mõõtmeid ja omadusi või teisaldavad mitmesuguseid veoseid.</i>
22. Arbeitsstelle <i>f</i>	teetööd
23. Ausfädelungsstreifen <i>m</i> = Verzögerungsstreifen <i>m</i> <i>van Verzögerungsspur</i> <i>f</i>	aeglustusrada <i>Aeglustusrada on sõiduteelt ärasõitmiseks ettenähtud rada.</i>
24. Ausfahrt <i>f</i> = Autobahnausfahrt <i>f</i>	mahasõit kiirteelt
25. Ausfahrttafel <i>f</i>	kiirteelt mahasõitu osutav märk
26. ausscheren zum Überholen ~	oma sõidurajalt väljuma möödasõiduks ~
27. Außerortsstraße <i>f</i>	asulaväline tee
28. aussteigen	sõidukist väljuma
29. Aussteigen <i>n</i>	sõidukist väljumine
30. Ausweichbewegung <i>f</i> plötzliche ~	sõiduteelt kõrvalekaldumine ootamatu ~
31. Autobahn <i>f</i> = Bundesautobahn <i>f</i>	kiirtee <i>Kiirtee on sellel lubatud kiirusele vastava kattega maantee mootorsõidukite liiklemiseks, mis ei teeninda vahetult teega piirnevaid alasid. Kiirteel on kaks eri sõidusuundades kulgevat vähemalt kahe sõidurajaga teed, mis on üksteisest eraldatud eraldusriba või muu rajatisega. Kiirtee ei tohi samal tasandil ristuda teise teega ega raudteega. Kiirteele sõidetakse kiirendusraja kaudu ja kiirteelt muud liiki teele aeglustusraja kaudu. Vastavalt Saksamaa liikluseeskirjale ei</i>

Knotenpunkte der ~en

Fußgänger dürfen Autobahnen nicht betreten.

32. Autobahnausfahrt f = Ausfahrt f

33. Autobahneinfahrt f = Einfahrt f

34. Autohof m

tohi kiirteel liigelda sõidukid, mille valmistajakiirus ei ületa 60 km/h (Eesti liiklusseaduse järgi 40 km/h).

kiirteede sõlm

Eritasandliste teede ristmik.

Jalakäijad ei tohi kiirteel liigelda.

mahasõit kiirteelt

pealesõit kiirteele

teenindusjaam

Parkimist, WC-d, toitlustamist, kütuse tankimist võimaldav teenindusjaam, kuhu saab kiirteede ühenduskohtadest.

B

35. Bahnübergang *m*

raudteeülesõidukoht

Raudteeülesõidukoht on tee ja raudtee samatasandiline lõikumiskoht. Tee ja raudteeülesõidukoha piiriks on tõkkepuu.

~ mit dreistreifiger Bake

liiklusmärk „Ees on raudteeülesõidukoht“ (kolme kaldvöödiga hoiatusmärk)

► Bake

36. Bake *f*

tähispost

Liikluskorraldusvahend.

einstreifige ~

ühe kaldvöödiga ~

zweistreifige ~

kahe kaldvöödiga ~

dreistreifige ~

kolme kaldvöödiga ~

► Bahnübergang

Bahnübergang mit dreistreifiger Bake etwa 240 m vor dem Bahnübergang.

Umbes 240 m enne raudteeülesõidukohta on kolme kaldvöödiga tähispost.

37. Begrenzungsleuchte *f*

ääretule latern

38. beladen

(veost) peale laadima

39. Beladen *n*

(veose) pealelaadimine

40. Beleuchtung *f*

valgustus

41. Beleuchtungseinrichtung *t*

sõidutuled

Die Beleuchtungseinrichtungen dürfen nicht verdeckt oder verschmutzt sein.

Sõidutuled ei tohi olla varjatud või mustad.

42. Bereich *m*

ala

verkehrsberuhigter ~

õueala

43. Beschleunigungsstreifen *m* =

kiirendusrada

Einfädelungsstreifen *m*

44. Blinklicht *n*

blaues ~

gelbes ~

45. Bordstein *m*

abgesenker ~ = Bordsteinabsenkung *f*

46. Bordsteinabsenkung *f* = abgesenker

Bordstein

47. Brücke *f*

48. Bundesautobahn *f* = Autobahn *f*

49. Bundesfernstraße *f*

50. Bundesstraße *f*

51. Bundeswehr *f*

vilkur

sinine ~

kollane ~

äärekivi

Äärekivi kasutatakse teede ääristamiseks.

madal ~ (nt ülekäigukohtades)

madal äärekivi

sild

kiirtee

kaugtee

Kaugteed on avalikult kasutatavad teed, mis moodustavad teedevõrgustiku ja on kaugliikluseks mõeldud. Siia kuuluvad kiirteed ja maanteed.

maantee

See termin hõlmab nii kaugteid kui ka maanteed.

Saksamaa Liitvabariigi relvajõud

D

52. Dämmerung *f*

hämärus

53. Dauerlichtzeichen *n*

suunamuutefoor

Suunamuutefoor reguleerib sõitu radadel,

kus sõidusuund võib muutuda. Kui foori

vasakpoolses sektsioonis põleb

kaldristikujuline punane tuli, siis on

keelatud sõita rajal, mille kohal foor asub.

54. Doppelkurve *f*

ohtlikud kurvid

55. Dunkelheit *f*

pimedus

E

56. Einbahnstraße <i>f</i>	ühesuunaline tee
57. Einfädelungsstreifen <i>m</i> = Beschleunigungsstreifen <i>m</i> <i>van</i> Beschleunigungsspur	kiirendusrada <i>Kiirendusrada on sõiduteele sõitmiseks ettenähtud rada, et oleks lihtsam liiklusvooluga ühineda.</i>
58. einfahren auf die Straße ~	sisse sõitma tänavale sõitma
59. Einfahrt <i>f</i> Verbot der ~	sissesõit sissesõidu keeld
60. Einfahrt <i>f</i> <i>Einfahrt bitte freihalten!</i>	sissesõidutee <i>Palun hoia sissesõidutee vaba!</i>
61. Einfahrt <i>f</i> = Autobahneinfahrt <i>f</i>	pealesõit kiirteele
62. Einmündung <i>f</i>	ristmik <i>Teede ristumine, kusjuures üks tee lõpeb ära.</i>
63. Einsatzfahrzeug <i>n</i>	alarmsõiduk <i>Eritalituse sõiduk, mis täidab kiireloomulisi ameti- või tööülesandeid (nt kiirabiauto, tuletõrje-, pääste- ja avariiteenistuse auto, politseiauto, piirivalveauto).</i>
64. Einsatzhorn <i>n</i>	helisignaal alarmsõidukil
65. einordnen nach rechts ~	reastuma parempoolsele sõidurajale ~
66. einscheren ein überholendes Fahrzeug kann ~	sõidurajale tagasi reastuma möödasõitev sõiduk saab oma sõidurajale tagasi reastuda
67. einsteigen	sõidukisse sisenema

68. Einsteigen <i>n</i>	sõidukisse sisenemine
69. Eisglätte <i>f</i>	jää
70. Ende einer Parkraumbewirtschaftungszone <i>n</i>	parkimisala lõpp
71. Entfernungstafel <i>f</i>	kaugusviit <i>Kaugusviit näitab kaugust teekonnal olevate asulate või sihtpunktideni.</i>
72. entladen	(veost) maha laadima
73. Entladen <i>n</i>	(veose) mahalaadimine
74. Erstzulassung <i>f</i>	esmane registreerimine
75. Europastraße <i>f</i>	E-tee <i>Rahvusvaheline E-tee võrk on Euroopa maanteed võrgustik, nummerdatud E01 jne. Võrgustik on ca 50 000 km pikk. Nad ületavad riigipiire ja on UNECE'i (ÜRO Euroopa Majanduskomisjon) vastutusalas. Võrk ulatub ka Kesk-Aasia maadesse.</i>

F

76. **Fahrbahn** *f*

einseitig verengte ~

~ **mit mehreren markierten**

Fahrestreifen für eine Richtung

► **Richtung**

von der ~ **abkommen**

sechs streifige ~

unebene ~

verengte ~

77. **Fahrbahnkante** *f* = **Fahrbahnrand** *m*

78. **Fahrbahnmarkierung** *f* =

Markierung *f*

79. **Fahrbahnrand** *m* = **Fahrbahnkante** *f*

an den rechten ~

heranfahren

80. **Fahrgast** *m*

Beförderung stehender Fahrgäste

Gefährdung von Fahrgästen

81. **Fahrgeschwindigkeit** *f* =

Geschwindigkeit *f*

sõidutee

Sõidutee on sõidukite liikluseks ettenähtud teeosa. Jalgrattatee ning jalgratta- ja jalgte ei ole sõidutee. Teel võib olla mitu eraldusribadega eraldatud sõiduteed.

~ kitsenemine ühelt poolt

sõidutee, millel on mitu teekattemärgistega tähistatud sõidurada ühes suunavööndis

~lt kõrvale kalduma

kuuerealine ~

ebatasane tee

teekitsend

sõidutee äär

teekattemärgis

Teekattemärgis on teekattele kantud joon, nool, kirje või kujutis.

sõidutee äär

sõidutee parempoolse ääre lähedale

sõitma

sõitja

Sõitja on isik, kes kasutab liiklemiseks sõidukit, kuid ei juhi seda.

seisvate ~te vedu

~te ohustamine

sõidukiirus

82. Fahrrad <i>n</i>	jalgratas <i>Jalgratas on vähemalt kaherattaline sõiduk, mis liigub sellega sõitva inimese või inimeste lihasjõul peadaalide või käsiväntade-hoobade abil.</i>
83. Fahrrad mit Hilfsmotor <i>m</i>	abimootoriga jalgratas
84. Fahrstreifen <i>m</i> <i>kõnek Fahrspur f</i>	sõidurada <i>Sõidutee pikiriba, mis võib olla tähistatud asjakohaste liiklusmärkide või teekattemärgistega ja mille laius on küllaldane autode liiklemiseks ühes reas.</i>
der linke ~	vasakpoolne ~
der mittlere ~	keskmine ~
der rechte ~	parempoolne ~
85. Fahrstreifenbegrenzung <i>f</i>	sõiduraja eraldusjoon
86. Fahrstreifenwechsel <i>m</i>	sõiduraja vahetus
87. Fahrtrichtung <i>f</i> = Richtung <i>f</i>	suunavöönd
88. Fahrtrichtung <i>f</i> = Richtung <i>f</i>	sõidusuund
89. Fahrtrichtungsanzeiger <i>m</i> <i>kõnek Blinkleuchte f</i>	suunatuli
90. Fahrverhalten <i>n</i>	sõidukäitumine
91. Fahrverkehr <i>m</i> = Fahrzeugverkehr <i>m</i> <i>Radfahrer haben die Lichtzeichen für den Fahrverkehr zu beachten.</i>	sõidukite liiklus <i>Jalgratturitele kehtib foorituli, mis on mõeldud sõidukite liikusele.</i>
92. Fahrweise <i>f</i>	sõiduviis
93. Fahrzeug <i>n</i>	sõiduk <i>Liiklemiseks ettenähtud seade, mis liigub mootori või muul jõul.</i>

das entgegenkommende ~

~ zur Personenbeförderung *n*

~ des Rettungsdiensts

das haltende ~

das vorausfahrende ~

Zustand des ~s

▶ **Einsatzfahrzeug**

▶ **Fahrzeug mit gefährlichen Gütern**

▶ **Hilfsfahrzeug**

▶ **Kraftfahrzeug**

▶ **Kühlfahrzeug**

▶ **Nutzfahrzeug**

▶ **Schienenfahrzeug**

▶ **Zugfahrzeug**

94. Fahrzeug mit gefährlichen Gütern *n*

95. Fahrzeugführer *m* = Führer *m* =

Kraftfahrzeugführer *m*

vastusõitev ~

sõitjate veoks ettenähtud ~

päästeameti ~

parkiv ~

ees sõitev ~

~i seisukord

ohtlike veoste veo sõiduk

Sõiduk, mis on ette nähtud ohtlike veoste veoks teedel ja millel peab olema ettenähtud kohtades asjakohane ohumärgis ja ohtliku veose tunnusmärk. Ohtlikeks veosteks loetakse vastavalt „Ohtlike veoste rahvusvahelise autoveo Euroopa kokkuleppele (ADR)“ ained ja esemed, mis plahvatus-, tule- või kiiritusohu, mürgisuse, sööbivuse või muude omaduste tõttu võivad tekitada veoprotsessis kahju inimeste tervisele, varale või keskkonnale.

juht

Juht on isik, kes juhib sõidukit.

96. Fahrzeugleuchte <i>f</i> = Leuchte <i>f</i>	latern (nt tagatule latern)
97. Fahrzeugmotor <i>m</i>	sõiduki mootor
98. Fahrzeugschein <i>m</i>	sõiduki registreerimistunnistus
99. Fahrzeugschlange <i>f</i>	sõidurida <i>Rida, mille moodustavad üksteise järel sõitvad sõidukid.</i>
100. Fahrzeugtür <i>f</i>	sõiduki uks
101. Fahrzeugverkehr <i>m</i> = Fahrverkehr <i>m</i>	sõidukite liiklus
102. Feldweg <i>m</i>	põllutee
103. Fernlicht <i>n</i> mit ~ blinken	kaugtuli <i>hrl pl</i> kaugtuled kaugtuledega vilgutama
104. Feuerwehr <i>f</i>	tuletõrje
105. Feuerwehrzufahrt <i>f</i>	tuletõrje juurdesõidutee
106. Fortbewegungsmittel <i>n</i> nicht motorbetriebenes ~	sõiduk motoriseerimata ~
107. Führer <i>m</i> = Fahrzeugführer <i>m</i> = Kraftfahrzeugführer <i>m</i>	juht
108. Führerschein <i>m</i>	juhiluba
109. Fuhrwerk <i>n</i>	vanker
110. Fußgänger <i>m</i> <i>Fußgänger müssen die Gehwege benutzen.</i>	jalakäija <i>Jalakäija on jalgsi või ratastoolis liikleja. Jalakäijad peavad kasutama kõnniteed.</i>
111. Fußgängerbereich <i>m</i> Beginn eines ~s Ende eines ~s	jalakäigu ala ~ algus ~ lõpp

112. Fußgängerüberweg m = Überweg m

ülekäigurada

Ülekäigurada on jalakäijale sõidutee, jalgrattatee või trammitee ületamiseks ettenähtud asjakohaste liiklusmärkidega või teekattemärgistega tähistatud sõidutee, jalgrattatee või trammitee osa, kus juht on kohustatud andma jalakäijale teed.

113. Fußgängerverkehr m

jalakäijaliiklus

114. Fußweg m

jalgte

Jalgte on tee, mis on ehitatud või kohandatud ainult jalakäijate liiklemiseks.

G

115. Gefahrstelle *f*

liiklusohtlik koht

116. Gefahrzeichen *n*

hoiatusmärk

Hoiatusmärgid teatavad juhile eesoleva ohu iseloomu.

117. Gefälle *n*

langus

118. Gegenverkehr *m*

kahesuunaline liiklus

119. Gegenverkehr *m*

vastassuunaliiklus

Behinderung des ~s

~e takistamine

120. Gehweg *m*

kõnnitee

Kõnnitee on jalakäijatele liiklemiseks ettenähtud ja äärekiviga või muul viisil sõiduteest või jalgrattateest eraldatud teeosa, mis võib olla tähistatud asjakohaste liiklusmärkide või teekattemärgistega.

der linke ~

vasakpoolne ~

der rechte ~

parempoolne ~

Ist das Parken auf dem Gehweg erlaubt, so ist hierzu nur der rechte Gehweg, in Einbahnstraßen der rechte oder linke Gehweg zu benutzen.

Kui kõnniteel parkimine on lubatud, siis ainult parempoolsel kõnniteel, ühesuunalisel teel nii parempoolsel kui ka vasakpoolsel kõnniteel.

121. Gepäckanhänger *m*

pagasihaagis

► Kraftomnibus

122. Gesamtgewicht <i>n</i>	täismass
	<i>Juhi, sõitjate ja veosega täisvarustuses sõiduki suurim mass, mida valmistaja lubab.</i>
mit einem zulässigen ~ über 3,5 t bis 7,5 t	3500-kilogrammiline kuni 7500-kilogrammiline lubatud suurim ~
123. Geschwindigkeit <i>f</i> = Fahrgeschwindigkeit <i>f</i> ~ anpassen Verminderung der ~	sõidukiirus sobivat ~t valima ~e vähendamine
124. Geschwindigkeitsbegrenzer <i>m</i>	kiiruspiirik <i>Kiiruspiirik on mootorsõiduki kiirust piirav seade.</i>
125. Geschwindigkeitsbeschränkung <i>f</i>	kiiruspiirang
126. Geschwindigkeitsmessung <i>f</i>	kiiruse mõõtmine
127. Gespann <i>n</i>	loomveok
128. Glatteis <i>n</i>	kiilasjäa
129. Gleisanlage <i>f</i>	rööbastik
130. Greifreifenrollstuhl <i>m</i>	aktiivratastool
131. Grundstück <i>n</i> aus einem ~ auf die Fahrbahn einfahren	krunt krundi juurdesõiduteelt sõiduteele sõitma
132. Gurtanlegepflicht <i>f</i>	turvavöö kinnitamise nõue
133. Güterverkehr <i>m</i>	kaubavedu

H

134. Hafen <i>m</i>	sadam
135. Hafengebiet <i>n</i>	sadamaala
136. Haftpflichtversicherung <i>f</i>	vastutuskindlustus
137. halten	peatuma
138. Halten <i>n</i>	peatumine
das ~ ist unzulässig	~ on keelatud
139. Haltestelle <i>f</i>	ühisõidukipeatus
140. Haltestelleninsel <i>f</i>	ühissõidukipeatus ohutussaarel
141. Haltlinie <i>f</i>	stoppjoon
142. Haltverbot <i>n</i> = Halteverbot <i>n</i>	peatumiskeeld
absolutes ~	peatumiskeeld
eingeschänktes ~	parkimiskeeld
143. Handfahrzeug <i>n</i>	käsikäru
144. Haus-zu-Haus-Verkehr <i>m</i>	ukselt-uksele vedu (nt kaubasaadetiste vedu)
145. Hilfe <i>f</i>	abi
Erste ~	esmaabi
146. Hilfsfahrzeug <i>n</i>	abisõiduk
	<i>Tehnilist abi osutav sõiduk.</i>
147. Hindernis <i>n</i> = Verkehrshindernis <i>n</i>	takistus
<i>Bleibt ein mehrspuriges Fahrzeug an einer Stelle liegen, an der es nicht rechtzeitig als stehendes Hindernis erkannt werden kann, so ist sofort Warnblinklicht einzuschalten.</i>	<i>Kui sõiduk jääb seisma kohas, kus seda pole võimalik õigeaegselt seisva takistusena märgata, siis peab kohe sisse lülitama ohutuled.</i>
148. Hinweisbeschilderung <i>f</i>	suunaviidad
149. Höchstparkdauer <i>f</i>	pikim lubatud parkimiskestus
150. Höchstgeschwindigkeit <i>f</i>	suurim sõidukiirus

die zulässige ~

lubatud suurim sõidukiirus

I

151. Inline-Skate *m*

rulluisk

J

152. Jugendgruppe *f*

noortegrupp

▶ **Verband**

K

153. **Katastrophenschutz *m* (KatS, KatShutz)** päästeamet
154. **Kennzeichen *n*** sõiduki registreerimismärk
155. **Kettengeländer *n*** kettpiire
156. **Kind *n*** laps
157. **Kinderfahrrad *n*** lastejalgratas
158. **Kindergruppe *f*** lastegrupp
- ▶ **Verband**
159. **Kinderrückeinrichtung *f*** laste turvavahendid (nt turvahäll)
160. **Kinderwagen *m*** lapsevanker
161. **Klinikgebiet *n*** haiglaala
162. **Kraftfahrtstraße *f***
*kõnek Schnellstraße *f*, Schnellverkehrsstraße *f*
Kiiirtee, millel võivad olla ristmikud, valgusfoorid ja jalakäijate ülekäigukohad. Vastavalt Saksamaa liikluseeskirjale ei tohi kiiirteel liigelda sõidukid, mille valmistajakiirus ei ületa 60 km/h (Eesti liikluseaduses puudub).*
163. **Kraftfahrzeug *n*** mootorsõiduk
Kraftfahrzeuge sind gegen unbefugte Benutzung zu sichern. Mootorsõidukid tuleb lukustada tõkestamiseks selle omavolilist kasutamist.
164. **Kraftfahrzeuganhänger *m* = Anhänger *m*** haagis
165. **Kraftfahrzeugführer *m* = Führer *m* Fahrzeugführer *m*** juht
166. **Kraftfahrzeugverband *m*** sõidukite kolonn
Sõidukite kolonn on kaks või enam üksteise järel organiseeritult liikuvat sõidukit.

Bei Kraftfahrzeugverbänden muss dazu jedes einzelne Fahrzeug zum Verband gehörig gekennzeichnet sein.

► **Verband**

167. Kraftomnibus *m* (KOM) =

Omnibus *m*

168. Kraftomnibus mit ~

► **Gepäckanhänger**

► **Linienomnibus**

169. Kraffrad *n*

kõnek **Motorrad *n***

~ mit Anhänger

~ mit Beiwagen

170. Krankenfahrstuhl *m* = Rollstuhl *m*

171. Kreisfahrbahn *f*

172. Kreisverkehr *m*

173. Kreuzung *f*

174. Kreuzungsbereich *m*

175. Kühlfahrzeug *n*

Sõidukite kolonnis peab iga kolonnis liikuv sõiduk vastavalt märgistatud olema näitamaks kolonni kuuluvust.

buss

Sõitjate vedamiseks ettenähtud auto, milles on lisaks juhikohale rohkem kui kaheksa istekohta.

pagasihaagisega ~

mootorratas

Mootorratas on külghaagisega või

külghaagiseta kaherattaline mootorsõiduk.

haagisega ~

külghaagisega ~

ratastool

ringtee

ringliiklus

ristmik

Teede ristumine, kusjuures mõlemad teed jätkuvad.

ristmikuala

külmutusauto

Furgoonauto kiiresti riknevate veoste (nt kala, liha) ja külmutatud toodete

teisaldamiseks madalal temperatuuril

(-28 kuni +4 °C).

176. Kuppe *f*

mäetipp

177. Kurgebiet *n*

sanatooriumiala

178. Kurve *f*

kurv

im Bereich von scharfen ~n

järskude ~ide alal

L

179. Ladeeinrichtung <i>f</i>	laadimismehhanism
180. Ladefläche <i>f</i>	laadimispind (transpordivahendil)
181. Laderaum <i>m</i>	veoseruum
182. Ladung <i>f</i>	veos
<i>Fahrzeug und Ladung dürfen zusammen nicht breiter als 2,55 m und nicht höher als 4 m sein.</i>	<i>Sõiduk koos veosega ei tohi olla laiem kui 2,55 m ja kõrgem kui 4 m.</i>
183. Ladungssicherung <i>f</i>	veose kinnitamine
184. Laserstörgerät <i>n</i>	laserkiirusmõõturi segaja <i>Seade, mis võimaldab häirida laserkiirusmõõturite tööd.</i>
185. Lärm <i>m</i>	müra
186. Lastkraftwagen <i>m</i> (LKW, Lkw)	veoauto <i>Veose veoks ettenähtud auto.</i>
187. Lastkraftwagen mit Anhänger	haagisega veoauto
188. Laternenring <i>m</i>	tänavavalgustite tähis <i>Liiklusmärk, millega tähistatakse asulates tänavavalgusteid, mis ei ole kogu öö sisse lülitatud. Kui tänavavalgustil vastav tähis puudub, siis peab valgusti terve öö töötama. (See liiklusmärk on kasutusel ainult Saksamaal ja Austrias. Eesti liikluseaduses puudub)</i>
189. Leerfahrt <i>f</i>	tühja sõidukiga sõit
190. Leichenzug <i>m</i>	matuserongkäik
▶ Verband	
191. Leitkegel <i>m</i>	tähiskoonus <i>Liikluskorraldusvahend tee tõkestamiseks.</i>

192. Leitlinie <i>f</i>	katkendjooon
193. Lenkachse <i>f</i>	juhtsild <i>Juhtsild on auto, traktori vm liikurmasina agregaat, millele vedrustuse kaudu toetub masina toes (raam, kere).</i>
194. Leuchte <i>f</i> = Fahrzeugleuchte <i>f</i>	latern (nt tagarule latern)
195. Leuchtzeichen <i>n</i> <i>kõnek Lichthupe</i> <i>f</i>	tuledega märguanne (stopptuled, tulede vilgutamine)
196. Lichtzeichen <i>n</i> gelbes ~ grünes ~ rotes ~	foorituli kollane ~ roheline ~ punane ~
197. Lichtzeichenanlage <i>f</i> <i>kõnek Ampel</i> <i>f</i>	foor <i>Foor on teedel kasutatav elektriline seade liikuse reguleerimiseks valgussignaalide abil.</i>
198. liegenbleiben	seisma jääma
199. Liegenbleiben <i>n</i> ~ von Fahrzeugen	seismajäämine sõidukite ~
200. Linienomnibus <i>m</i> = Linienbus <i>m</i>	liinibuss
201. Linienverkehr <i>m</i>	liiniliiklus
202. Linksabbiegen <i>n</i>	vasakpööre

M

- 203. Markierung f =** teekattemärgis
- Fahrbahnmarkierung f**
- 204. Maut f** teemaks
- 205. mehrspuriges Fahrzeug n** kolme- või enamarattaline mootorsõiduk
Mootorsõiduk, millel on vähemalt kolm ratast ja kaks telge (nt sõiduauto, veoauto, buss, külgkorviga mootorratas). Eestis pole see termin kasutusel.
- 206. Militärfahrzeug n** sõjaväesõiduk
- 207. Mindestabstand m** vähim pikivahe
- 208. Mindestgeschwindigkeit f** vähim kiirus
- 209. Mittelstreifen m** eraldusriba
Eraldusriba on sõiduteid eraldav tõkke-, haljas- või muu riba, mis ei ole ette nähtud sõidukite liiklemiseks.
- 210. Mofa n** pisimopeed
Väike mopeed, mille suurim lubatud kiirus on 25 km/h.

N

211. Nebel *m*

udu

212. Nebelscheinwerfer *m*

udutuli

213. Nebelschlussleuchte *f*

tagumine udutulelatern

Nebelschlussleuchten dürfen nur dann benutzt werden, wenn durch Nebel die Sichtweite weniger als 50 m beträgt.

Tagumisi udutulesid tohib kasutada ainult juhul, kui nähtavus on udu tõttu alla 50 m.

214. Nebenstraße *f*

kõrvaltee

215. Nutzfahrzeug *n*

tarbesõiduk

Mootorsõiduk (v.a sõiduauto) ja selle haagis, mis on projekteeritud ja ehitatud veoste ja/või sõitjate veoks (nt buss, kallur, veoauto, külmikauto, kiirabiauto, tuletõrjeauto, koristusauto).

O

216. Omnibus *m* = Kraftomnibus *m*

buss

217. Ordnung *f*

kord

öffentliche ~

avalik ~

218. Ortschaft *f*

asula

außerhalb geschlossener ~en

väljaspool ~t

innerhalb geschlossener ~en

~s

219. Ortshinweistafel *f*

liiklusmärk, mis tähistab väikest asulat

Selle märgi puhul ei kehti asulate

liikluspiirangud. Eesti liiklusseaduses

puudub.

P

220. parken	parkima
221. Parken <i>n</i> ~ auf Gehwegen	parkimine kõnniteel ~
222. Parkgebühr <i>f</i>	parkimistasu
223. Parkleuchte <i>f</i> = Standleuchte <i>f</i>	parktuli
224. Parklücke <i>f</i>	vaba parkimiskoht
225. Parkplatz <i>m</i>	parkla
226. Parkraumbewirtschaftungszone <i>f</i>	parkimisala
227. Parkscheibe <i>f</i>	parkimiskell (paigaldatakse auto esiklaasile)
228. Parkschein <i>m</i>	parkimispilet
229. Parkscheinautomat <i>m</i> <i>Ist eine Parkuhr oder Parkscheinautomat nicht funktionsfähig, so darf nur bis zur angegebenen Höchstparkdauer geparkt werden.</i>	parkimisautomaat <i>Kui parkimiskell või parkimisautomaat ei ole töökorras, siis võib parkida ainult lubatud pikima parkimiskestuse piires.</i>
230. Parkstreifen <i>m</i> entlang der Fahrbahn angelegte ~	parkimistrada paralleelselt sõiduteega asuv ~
231. Parkuhr <i>f</i>	parkimiskell (automaat, kuhu pannakse raha)
232. Parkverbot <i>n</i>	parkimiskeeld

233. Parkzeit <i>f</i>	parkimisaeg
234. Personenbeförderung <i>f</i>	sõitjate vedu
235. Personenkraftwagen <i>m</i> (PKW, Pkw)	sõiduauto <i>Sõitjate vedamiseks ettenähtud auto, milles on lisaks juhikohale kuni kaheksa istekohta.</i>
236. Personenkraftwagen mit Anhänger	haagisega sõiduauto
237. Pfeifsignal <i>n</i>	vileandmise signaalmärk (raudteeülesõidukohas)
238. Pfeilmarkierung <i>f</i>	suunanool
239. Pfeilschild <i>n</i>	suunaviit <i>Noolekujuline liiklusmärk, nt „kiirteelt mahasõit“ (Eesti liikluseaduses puudub).</i>
240. Polizei <i>f</i>	politsei
241. Polizeifahrzeug <i>n</i>	politseiauto
242. Prozession <i>f</i>	protsessioon <i>Usklike pidulik rongkäik.</i>

► **Verband**

R

243. Radarwarngerät *n*

radaridetektor

Seade, mis võimaldab avastada

liiklusjärelvalve kiirusmõõteseadme asukohta.

244. Radfahrer *m*

jalgrattur

245. Radverkehr *m*

jalgrattaliiklus

246. Radverkehrsführung *f*

jalgrattarada

Jalgrattarada on jalgratta, pisimopeedi või mopeediga liiklemiseks ettenähtud ja teekattemärgistega tähistatud pikisuunaline sõiduteeosa.

über eine ~ abbiegen

pööramisel ~ ületama

247. Radweg *m*

jalgrattatee

Jalgrattatee on jalgratta, tasakaaluliikuri, pisimopeedi või mopeediga liiklemiseks ettenähtud sõiduteest ehituslikult eraldatud või eraldi asuv teeosa või omaette tee, mis on tähistatud asjakohase liiklusemärgiga.

248. Rechtsvortritt *m*

Rechts-vor-Links-Regel

samaliigiliste teede ristmik

paremakäereegel

Samaliigiliste teede ristmikul on paremalt poolt tulijal eesõigus.

249. Regen *m*

vihm

250. Reifen <i>m</i>	rehv
251. Reifglätte <i>f</i>	must jää
252. Reißverschlussverfahren <i>n</i>	tõmblukumeetod <i>Ümberreastumismeetod, mis kehtib juhul, kui üks sõidurada lõpeb ära või on teel takistus ja tuleb ümber reastuda. Selle meetodi puhul toimub ümberreastumine vahetult enne takistust või sõiduraja lõppemist, kusjuures sõidukid reastuvad vaheldumisi. Meetod on kasutusel Saksamaal, aga Eestis on see palju vaidlusi tekitanud ja pole kasutusel.</i>
253. Reitweg <i>m</i>	ratsatee
254. Richtung <i>f</i> = Fahrtrichtung <i>f</i> mehrere Fahrstreifen für eine ~	suunavöönd mitu sõidurada ühes ~is
255. Richtung <i>f</i> = Fahrtrichtung <i>f</i>	sõidusuund
256. Richtungsfahrbahn <i>f</i>	sõidutee <i>Sõidutee, mille vastassuunavöönd on niimoodi eraldatud, et vastassuunavööndisse ei ole võimalik sõita (nt kiirteel).</i>
257. Richtzeichen <i>n</i>	eesõigus-, osutus-, mõjuala-, juhatus- ja teeninduskohamärgid, teekattemärgised
258. Rodelschlitten <i>m</i>	kelk
259. Roller <i>m</i>	motoroller
260. Rollschuh <i>m</i>	rulluisk
261. Rollstuhl <i>m</i> = Krankenfahrstuhl <i>m</i>	ratastool
262. Rollstuhlfahrer <i>m</i>	ratastooliga sõitja
263. Rollstuhlplatz <i>m</i>	ratastooli koht

264. Rückhalteinrichtung <i>f</i>	turvavahendid (nt turvavöö, turvahäll, turvapadi)
265. Rücksitz <i>m</i>	tagaiste
266. Rückstrahler <i>m</i>	tagumine helkur (sõidukil)
267. Rückwärtsfahren <i>n</i>	tagurdamine
268. Rutschgefahr <i>f</i>	libisemisoht

S

269. Sackgasse <i>f</i>	umbtee
270. Schallzeichen <i>n</i> <i>kõnek Hupe</i> <i>f</i>	helisignaal
271. Scheinwerfer <i>m</i> <i>Die Scheinwerfer wartender Kraftfahrzeuge dürfen niemand blenden.</i>	latern (nt lähitulelatern) <i>Ootavate sõidukite laternate tuled ei tohi kedagi pimestada.</i>
272. Schieberollstuhl <i>m</i>	manuaalne lükatav ratastool
273. Schiene <i>f</i>	rööbas
274. Schienenbahn <i>f</i> = Schienenfahrzeug <i>n</i> in der Längsrichtung einer ~	rööbassõiduk ühes suunas ~iga
275. Schienenfahrzeug <i>n</i> = Schienenbahn <i>f</i>	rööbassõiduk <i>Rööbassõiduk on rööbastel liiklemiseks ettenähtud sõiduk.</i>
276. Schleudergefahr <i>f</i>	külglibisemise oht
277. Schlussleuchte <i>f</i>	tagatule latern
278. Schneefall <i>m</i>	lumesadu
279. Schneeglätte <i>f</i>	lumi
280. Schneekette <i>f</i>	lumekett
281. Schneematch <i>m</i>	sulalumi
282. Schranke <i>f</i> Senken der ~n <i>n</i>	tökkepuu <i>Tökkepuu on tõkkeprussist ja ajamist koosnev seadeldis, mis tõkestab liikluse üle raudteeülesõidukoha.</i> ~ langemine
283. Schrittgeschwindigkeit <i>f</i>	väike sõidukiirus 3,6 km/h ehk 1m/s (Eesti

284. Schulbus <i>m</i>	liiklusseaduses puudub)
285. Schutzhelm <i>m</i>	koolibuss
286. Seitenabstand <i>m</i>	kiiver (motokiiver, jalgratturikiiver)
ein ausreichender ~	külgvahe
287. Seitenstreifen <i>m</i>	piisav ~
~ befahren	teepeenar
~ nicht mehr befahren	teepeenral sõitmine lubatud
~ räumen	teepeenral sõitmine keelatud
288. Seitenwind <i>m</i>	teepeenralt peab ära sõitma
289. Sicherheit <i>f</i>	külgtuul
öffentliche ~	julgeolek
290. Sicherheitsabstand <i>m</i>	avalik ~
291. Sicherheitsgurt <i>m</i>	pikivahe
<i>In Fahrzeugen, die nicht mit</i>	turvavöö
<i>Sicherheitsgurten ausgerüstet sind,</i>	<i>Sõidukites, milles puuduvad turvavööd, ei</i>
<i>dürfen Kinder unter drei Jahren nicht</i>	<i>tohi sõidutada alla kolme aasta vanuseid</i>
<i>befördert werden.</i>	<i>lapsi.</i>
292. Sicherungsmittel <i>n</i>	turvavarustus (nt ohukolmnurk)
293. Sicht <i>f</i> = Sichtweite <i>f</i>	nähtavus
schlechte ~	halb ~
	<i>Halb nähtavus on ilmast või muudest</i>
	<i>nähtustest (udu, vihm, lumesadu, tuisk,</i>
	<i>hämarus, suits, tolm, vee- ja poripritsmed,</i>
	<i>vastupäike) tingitud ajutine olukord, kui</i>
	<i>teel vaadeldavat objekti ei ole võimalik</i>
	<i>taustast eristada kaugemalt kui 300 meetrit.</i>
294. Sichtweite <i>f</i> = Sicht <i>f</i>	nähtavus
die ~ beträgt weniger als 50 m	~ on alla 50 m

295. Sitzplatz <i>m</i>	istekoht
296. Sonderfahrstreifen <i>m</i> der gekennzeichnete ~	eri rada (nt ühissõidukirada, jalgrattarada jt) teekattemärgistega tähistatud ~
297. Sonderrecht <i>n</i>	eriõigus
298. Sonderregelung <i>f</i>	erieeskiri
299. Sonntagsfahrverbot <i>n</i> <i>An Sonntagen und Feiertagen dürfen in der Zeit von 0 bis 22 Uhr Lastkraftwagen mit einem zulässigen Gesamtwicht über 7,5 tonnen sowie Anhänger hinter Lastkraftwagen nicht verkehr.</i>	sõidukeeld pühapäeviti <i>Pühapäeviti ja riiklikel pühadel kehtib kell 00.00 - 22.00 sõidukeeld üle 7500- kilogrammise lubatud täismassiga veoautodele, samuti haagisega veoautodele.</i>
300. Sorgfaltspflicht <i>f</i>	hooldsuskohustus
301. Sperrfläche <i>f</i>	eraldussaar <i>Eraldussaar tähistab sõitmiseks keelatud alaid.</i>
302. Standleuchte <i>f</i> = Parkleuchte <i>f</i>	seisutuli
303. Stangengeländer <i>n</i>	latt-tara
304. Stau <i>m</i> = Verkehrsstockung <i>f</i>	liiklusummik
305. Steige <i>f</i> = Steigung <i>f</i>	tõus
306. Steigung <i>f</i> = Steige <i>f</i>	tõus
307. Straße <i>f</i>	tee <i>Tee on kiirtee, maantee, puiestee, tänav või muu liikluseks kasutatav rajatis koos seda moodustavate sõidu- ja kõnniteede, teepeenarde, haljasalade, eraldus-, haljas-, või muude ribadega. Mõiste hõlmab ka teega külgnevale alale sõidu või sealt väljasõidu teed, eraldi asuvat jalgrattateed,</i>

	<i>kõnniteed, parklat ja puhkekohta. Teega külgnev ala ei kuulu tee koostisse.</i>
öffentliche ~	avalikult kasutatav ~
308. Straßenbahn <i>f</i>	tramm
309. Straßenbeleuchtung <i>f</i>	tänavavalgustus
310. Straßenbenutzung <i>f</i>	teekasutus
311. Straßenraum <i>m</i>	teeruum
312. Straßenstelle <i>f</i>	teelõik
an engen und an unübersichtlichen ~n	kitsastel ja piiratud nähtavusega ~udel
313. Straßenteil <i>m</i>	teeosa
314. Straßenverkehr <i>m</i> = Verkehr <i>m</i>	liiklus <i>Liiklus on jalakäija(te) või sõiduki(te) liikumine ja paiknemine teel. Liikluseks loetakse ka kariloomade ajamist ja ratsutamist.</i>
öffentlicher ~	avalik ~
die Teilnahme am ~	liiklemine
315. Straßenverkehrsbehörde <i>f</i>	autoregistrikeskus <i>Autoregistrikeskuses väljastatakse sõidukite registreerimistunnistusi ja juhilubasid. Samuti kuulub ameti pädevusse liikluse korraldamine, liikluskorraldusvahendite paigaldamine. Eestis kuulub liikluse korraldamine maanteeameti pädevusse ja autoregistrikeskuse pädevuses on sõidukite registreerimistunnistuste ja juhilubade väljastamine..</i>

316. Straßenverkehrs-Ordnung (StVO)

liikluseeskiri

Saksamaa liiklusõigus koosneb

erinevatest seadustest, millest ühe osa

moodustab Liikluseeskiri.

317. Straßenverkehrsrecht *n*

liiklusõigus

318. Straßenzustand *m*

teede seisukord

319. Strecke *f* = Wegstrecke *f*

teelõik

innerhalb der übersehbaren ~

nähtavusulatuse piires

320. Suchscheinwerfer *m*

helgiheitja

T

321. Taxenstand *m*

taksopeatus

**322. Technische Überwachung der
Kraftfahrzeuge *f***

tehnõilevaatus

*Tehnõilevaatusel kontrollitakse sõiduki
tehnilist korrasolekut.*

323. Tier *n*

loom

324. Tunnel *m*

tunnel

U

325. **überholen**

mööda sõitma

326. **Überholen** *n*

möödasõit

Möödasõit on ühest või mitmest sõitvast sõidukist ettejõudmine oma sõidurajalt välja sõites.

das ~ ist verboten

~ on keelatud

327. **Überholende** *m* und *f*

möödasõitja

328. **Überholte** *m* und *f*

möödasõidetav

den ~n behindern

möödasõidetavat takistama

329. **Überholverbot** *n*

möödasõidu keeld

330. **Überholvorgang** *m*

möödasõidumanööver

331. **überqueren**

ületama

die Fahrbahn ~

sõiduteed ~

332. **Überqueren** *n*

ületamine

333. **Überweg** *m* = **Fußgängerüberweg** *m*

ülekäigurada

334. **Umleitung** *f*

ümbersõit

Ümbersõit on ümbersuunamine ajutiselt suletud teelõigust.

335. **Umweltschutz** *m*

keskkonnakaitse

336. **Unfall** *m*

õnnetus

337. **Unübersichtlichkeit** *f*

piiratud nähtavus

Piiratud nähtavus on olukord, kui tee kurvid, tõusuharjad, teeäärsed rajatised, haljastus või teel olevad takistused vähendavad nähtavust teel niivõrd, et sellel teelõigul lubatud suurima kiirusega sõitmine võib muutuda ohtlikuks.

V

338. Verband *m*

Führer des ~s

geschlossener ~

Geschlossen ist ein Verband, wenn er für andere Verkehrsteilnehmer als solcher deutlich erkennbar ist.

▶ **Jugendgruppe**

▶ **Kindergruppe**

▶ **Kraftfahrzeugverband**

▶ **Leichenzug**

▶ **Prozession**

339. Verengung *f*

340. Verkehr *m* = Straßenverkehr *m*

eine Gefährdung des nachfolgenden ~s

der ~ stockt

341. Verkehrsbeeinträchtigung *f*

342. Verkehrsdichte *f*

343. Verkehrseinrichtung *f*

344. Verkehrserhebung *f*

kolonn

sõidukikolonna juhtauto

organiseeritud sõidukikolonn või inimrühm

Kolonn on organiseeritud, kui see on teistele liiklejatele selgelt märgistatud.

teekitsend

liiklus

tagaliiklejate ohustamine

liiklusummik

liikluse häirimine

liiklustihedus

liikluskorraldusvahend

Liikluskorraldusvahend on liiklust korraldav või suunav vahend (foor, teemärgis jne.)

liiklusloendus

Liiklusloenduritega kogutakse teatud teelõikudel lühiajaliselt andmeid sõidukite arvu kohta.

345. Verkehrsfluss <i>m</i>	liiklusvoog
den ~ behindern	~u takistama
346. Verkehrshelfer <i>m</i>	reguleerija
	<i>Reguleerija on oma pädevuse piires</i>
	<i>liiklejaid suunav või peatav isik.</i>
347. Verkehrshindernis <i>n</i> = Hindernis <i>n</i>	takistus
348. Verkehrskontrolle <i>f</i>	liiklusjärelvalve
349. Verkehrsmittel	transpordivahend
öffentliches ~	ühissõiduk
350. Verkehrslage <i>f</i>	liiklusolukord
besondere ~	erandolukord liikluses (nt ummik)
bei unklarer ~	ebaselges liiklusolukorras
wenn die ~ es erfordert	kui ~ nõuab
351. Verkehrsregel <i>f</i> =	liiklusreegel
Verkehrsvorschrift <i>f</i>	
<i>hrl pl Verkehrsregeln</i>	
allgemeine ~n	liikluseeskirja üldsätted
Missachtung der ~n	liiklusreeglite eiramine
~n beachten	liiklusreegleid järgima
ein Verstoß gegen ~n	liiklusreeglite rikkumine
352. Verkehrssicherheit <i>f</i>	liiklusohutus
353. Verkehrsstockung <i>f</i> = Stau <i>m</i>	liiklusummik
354. Verkehrsstörung <i>f</i>	liiklushäire
355. Verkehrsteilnehmer <i>m</i>	liikleja
eine Gefährdung der ~	liiklejate ohustamine
356. Verkehrstüchtigkeit <i>f</i>	sõiduvõime
357. Verkehrsüberwachungsmaßnahme	liiklusjärelvalve vahend
<i>f</i>	
<i>Dem Führer eines Kraftfahrzeugs ist es</i>	<i>Sõidukijuhil on keelatud kasutada või</i>
	<i>kaasas kanda seadmeid, mis võimaldavad</i>

<i>untersagt, ein technisches Gerät zu betreiben oder betriebsbereit mitzuführen, das dafür bestimmt ist, Verkehrsüberwachungsmaßnahmen anzuzeigen oder zu stören.</i>	<i>avastada liiklusjärelvalve vahendite asukohta või häirida nende tööd.</i>
358. Verkehrsunfall <i>m</i>	liiklusõnnetus
359. Verkehrsverbotszone <i>f</i>	sõidukeelu ala (igasugune liiklus on keelatud)
360. Verkehrsvorschrift <i>f</i> = Verkehrsregel <i>f</i> <i>hrl pl Verkehrsvorschriften</i>	liiklusreegel
361. Verkehrszeichen <i>n</i> = Zeichen <i>n</i>	liiklusmärk <i>Liiklusmärk on märk, millega kehtestatakse teatav liikluskord, teavitatakse liiklejat liiklusohust või aidatakse liikluses orienteeruda.</i>
362. Verzögerungsstreifen <i>m</i> = Ausfädelungsstreifen <i>m</i>	aeglustusrada
363. Vollbremsung <i>f</i>	pidurite täielik rakendamine
364. Vorankündigungspfeil <i>m</i>	kaarnool <i>Kaarnool osutab lõppevale sõidurajale või lõppevale kiirendusrajale või möödasisõiduvõimalusega teelõigu lõppemisele ja näitavad ümberreastumise või pärisuunavööndisse naasmise suunda.</i>
365. Vorausfahrende <i>m</i> und <i>f</i> <i>Der Vorausfahrende darf nicht ohne zwingenden Grund stark bremsen.</i>	eessõitja <i>Eessõitja ei tohi ilma mõjuva põhjuseta järsult pidurdada.</i>

366. vorbeifahren	mööduma
367. Vorbeifahren <i>n</i> = Vorbeifahrt <i>f</i>	möödumine
368. Vorbeifahrt <i>f</i> = Vorbeifahren <i>n</i>	möödumine
	<i>Möödumine on ühest või mitmest sõitvast sõidukist ettejõudmine oma sõidurajalt välja sõitmata.</i>
369. Vorfahrt <i>f</i>	sõidueesõigus
~ gewähren	teed andma
370. Vorfahrtstraße <i>f</i>	peatee
	<i>Peatee tähistab teed, millel sõitval juhil on reguleerimata ristmikul eesõigus kõrvalteel sõitva juhi suhtes.</i>
Ende der ~	~ lõpp
371. Vorrang <i>m</i>	eesõigus
	<i>Eesõigus on liikleja õigus liikuda enne teist liiklejat.</i>
~ des Gegenverkehrs	vastassuuna ~
372. Vorschriftzeichen <i>n</i>	eesõigus-, kohustus-, osutus-, keelu-, mõjualamärgid, lisateatetahvlid, teekattemärgised
373. Vorwegweiser <i>m</i>	eelviit
	<i>Eelviidad näitavad sõidusuundi asulate või teiste sihtpunktide juurde.</i>

W

374. Waldweg <i>m</i>	metsatee
375. Warnblinklicht <i>n</i>	ohutuled
376. Warndreieck <i>n</i>	ohukolmnurk
377. Warneinrichtung <i>f</i>	hoiatusseade
378. Warnkleidung <i>f</i>	märguriietus (nt ohutusvest)
379. Warnzeichen <i>n</i>	hoiatusmärguanne (nt ohutuled)
380. Warnzeichen <i>n</i>	hoiatav märk (liiklusmärk)
381. Wartelinie <i>f</i>	teeandekoht
382. Wartepflichtige <i>m</i> und <i>f</i>	teeandja
383. Wasserschutzgebiet <i>n</i>	veekaitseala
384. Wechsellichtzeichen <i>n</i>	lisasektsioonidega foor <i>Lisasektsioonidega foor reguleerib liikust. Foori põhituled asuvad püstjalt, aga tulede kõrval võib olla lisasektsioon, millel on mustal taustal roheline nool, kollasel või punasel taustal must nool.</i>
385. Wechselverkehrszeichen <i>n</i> (WVZ)	elektrooniline liiklusmärk <i>Elektrooniline liiklusmärk on liiklusmärk, millel on võimalik andmeid muuta.</i>
386. Wegstrecke <i>f</i> = Strecke <i>f</i>	teelõik
387. Wegweiser <i>m</i>	suunaviit <i>Suunaviit näitab sõidusuunda.</i>
388. Weisung <i>f</i> ~en der Polizeibeamten	käsk politseiametniku käsud
389. Weiterfahren <i>n</i>	edasisõit
390. wenden	tagasi pöörama
391. Wenden <i>n</i> Verbot des ~s	tagasipööre tagasipöördkeeld

392. Wetterverhältnisse <i>pl</i>	ilmastikuolud
393. Wiedereinordnen <i>n</i>	tagasireastumine
das ~ ist rechtzeitig	tagasireastumisest peab õigeaegselt ja
und deutlich anzukündigen	selgelt märku andma
394. Wildwechsel <i>m</i>	metsloomade teeületuskoht
395. Winkerkelle <i>f</i>	sau
396. Witterung <i>f</i>	ilmastikuolud
397. Wohngebiet <i>n</i>	elamurajoon
398. Wohnanhänger <i>m</i> = Wohnwagen <i>m</i>	haagissuvila
	<i>Haagissuvila on mootorsõiduki järel</i>
	<i>veetav haagis, milles on majutusvõimalus.</i>
399. Wohnmobil <i>n</i>	autoelamu
	<i>Eriotstarbeline sõiduk, mis on</i>
	<i>konstrueeritud nii, et selles on</i>
	<i>majutusvõimalus, mille varustusse peavad</i>
	<i>kuuluma vähemalt: istmed ja laud;</i>
	<i>magamisase, mis võib olla ka istmest</i>
	<i>magamisasemeks muudetav;</i>
	<i>söögivalmistamise seadmed; panipaigad.</i>
400. Wohnmobil mit Anhänger	haagisega autoelamu
401. Wohnwagen <i>m</i> = Wohnanhänger <i>m</i>	haagissuvila

Z

402. Zeichen *n*

*Die Zeichen und Weisungen der
Polizeibeamten sind zu befolgen.*

märguanne

*Politseiametniku märguandeid ja käske
peab täitma.*

403. Zeichen *n* = Verkehrszeichen *n*

liiklusmärk

404. Zolldienst *m*

toll

405. Zug *m*

rong

*Rong on kokkuhaagitud veeremiüksus, mis
koosneb vagunitest ja ühest või mitmest
vedurist või mootorvagunist.*

406. Zugfahrzeug *n* = Zugmaschine *f*

veduk

*Veduk on jõuallikaga mootorsõiduk, mis
on ette nähtud jõuallikata sõidukite
teisaldamiseks (haagised, poolhaagised jm
iseseisvalt liikumisvõimetus
transpordivahendid).*

*Mit Kraftfahrzeuganhängern ohne
Zugfahrzeug darf nicht länger als zwei
Wochen geparkt werden.*

*Ilma vedukita haagiseid ei tohi kauem kui
kaks nädalat parkida.*

407. Zugmaschine *f* = Zugfahrzeug *n*

veduk

einachsige ~

üheteljeline ~

408. Zugmaschine mit Anhänger

autorong

*Autorong on ühest või enamast vedavast
sõidukist (veduk) ja ühest või enamast
haagisest koosnev sõidukite ühend.*

409. Zulassungsbescheinigung *f*

sõiduki registreerimistunnistus

Eintragung in der ~ Teil I

sissekanne sõiduki registreerimistunnistuse

A osasse

410. Zusatzzeichen *n*

lisateatetahvel

Lisateatetahvel täpsustab või piirab märgi mõju, mille alla see on pandud.

LIIKLUSMÄRGID

Gefahrzeichen

Hoiatusmärgid

Zeichen 101 märk 101 Gefahrstelle Muud ohud
Zeichen 102 märk 102 Kreuzung oder Einmündung Samaliigiliste teede ristmik
Zeichen 103 märk 103 Kurve Ohtlik kurv
Zeichen 105 märk 105 Doppelkurve Ohtlikud kurvid

Zeichen 108 märk 108 Gefälle Järsk lang
Zeichen 110 märk 110 Steigung Järsk tõus
Zeichen 112 märk 112 Unebene Fahrbahn Ebatasane tee
Zeichen 114 märk 114 Schleuder- oder Rutschgefahr Libe tee
Zeichen 117 märk 117 Seitenwind Külgtuul

<p>Zeichen 120</p> <p>märk 120</p> <p>Verengte Fahrbahn</p> <p>Teekitsend</p>
<p>Zeichen 121</p> <p>märk 121</p> <p>Einseitig verengte Fahrbahn</p> <p>Teekitsend</p>
<p>Zeichen 123</p> <p>märk 123</p> <p>Arbeitsstelle</p> <p>Teetööd</p>
<p>Zeichen 124</p> <p>märk 124</p> <p>Stau</p> <p>Liiklusummik</p>
<p>Zeichen 125</p> <p>märk 125</p> <p>Gegenverkehr</p> <p>Kahesuunaline liiklus</p>

<p>Zeichen 131</p> <p>märk 131</p> <p>Lichtzeichenanlage</p> <p>Foor</p>
<p>Zeichen 133</p> <p>märk 133</p> <p>Fußgänger</p> <p>Jalakäijad</p>
<p>Zeichen 136</p> <p>märk 136</p> <p>Kinder</p> <p>Lapsed</p>
<p>Zeichen 138</p> <p>märk 138</p> <p>Radfahrer</p> <p>Lõikumine jalgrattateega</p>
<p>Zeichen 142</p> <p>märk 142</p> <p>Wildwechsel</p> <p>Metsloomad</p>

Zeichen 156

märk 156

Bahnübergang mit
dreistreifiger Bake

Ees on raudteeülesõidukoht (kolme
kaldvöödiga hoiatusmärk)

(Eesti liikluseeskirjas puudub)

Zeichen 159

märk 159

Zweistreifige Bake

Ees on raudteeülesõidukoht (kahe
kaldvöödiga hoiatusmärk)

Zeichen 162

märk 162

Einstreifige Bake

Ees on raudteeülesõidukoht (ühe
kaldvöödiga hoiatusmärk)

Vorschriftszeichen

Eesõigus-, kohustus-, osutus-,
keelu-, mõjualamärgid,
lisateetahvlid,
teekattemärgised

<p>Zeichen 201</p> <p>Märk 201</p> <p>Andreaskreuz</p> <p>Raudteeülesõidukoht</p>	
<p>Zeichen 205</p> <p>märk 205</p> <p>Vorfahrt gewähren.</p> <p>Anna teed</p>	
	Lisateetahvel
	Lisateetahvel

<p>Zeichen 206</p> <p>märk 206</p> <p>Halt. Vorfahrt gewähren.</p> <p>Peatu ja anna teed</p>	
	Lisateetahvel
	Lisateetahvel
	Lisateetahvel
<p>Zeichen 208</p> <p>märk 208</p> <p>Vorrang des Gegenverkehrs</p> <p>Vastassuuna eesõigus</p>	
<p>Zeichen 209</p> <p>märk 209</p> <p>Rechts</p> <p>Kohustuslik sõidusuund paremale</p>	

<p>Zeichen 211</p> <p>märk 211</p> <p>Hier rechts</p> <p>Kohustuslik sõidusuund paremale</p>	
<p>Zeichen 214</p> <p>märk 214</p> <p>Geradeaus oder rechts</p> <p>Kohustuslik sõidusuund otse või paremale</p>	
<p>Zeichen 215</p> <p>märk 215</p> <p>Kreisverkehr</p> <p>Ringliiklus</p>	
<p>Zeichen 220</p> <p>märk 220</p> <p>Einbahnstraße</p> <p>Ühesuunaline tee</p>	
	Lisateetahvel

<p>Zeichen 222</p> <p>märk 222</p> <p>Rechts vorbei</p> <p>Ümberpõige paremalt</p>	
<p>Zeichen 223.1</p> <p>märk 223.1</p> <p>Seitenstreifen befahren</p> <p>Teepeenral sõitmine lubatud</p> <p>(Eesti liikluseeskirjas puudub)</p>	
	Lisateetahvel
<p>Zeichen 223.2</p> <p>märk 223.2</p> <p>Seitenstreifen nicht mehr befahren</p> <p>Teepeenral sõitmine keelatud</p> <p>(Eesti liikluseeskirjas puudub)</p>	

<p>Zeichen 223.3</p> <p>märk 223.3</p> <p>Seitenstreifen räumen</p> <p>Teepeenralt peab ära sõitma</p> <p>(Eesti liikluseeskirjas puudub)</p>		<p>Zeichen 238</p> <p>märk 238</p> <p>Reitweg</p> <p>Ratsatee</p>	
<p>Zeichen 224</p> <p>märk 224</p> <p>Haltestelle</p> <p>Ühissõidukipeatus</p> <p>(Eesti liikluseaduses puudub)</p>		<p>Zeichen 239</p> <p>märk 239</p> <p>Gehweg</p> <p>Jalgtee</p>	
<p>Zeichen 229</p> <p>märk 229</p> <p>Taxenstand</p> <p>Taksopeatatus</p>		<p>Zeichen 240</p> <p>märk 240</p> <p>Gemeinsamer Geh- und Radweg</p> <p>Jalgratta- ja jalgtee</p> <p>(jalakäija ja jalgrattur kasutavad teed või teesosa ühiselt)</p>	
<p>Zeichen 237</p> <p>märk 237</p> <p>Radweg</p> <p>Jalgrattatee</p>			

<p>Zeichen 241</p> <p>märk 241</p> <p>Getrennter Rad- und Gehweg</p> <p>Jalgratta- või jalgrtee</p> <p>(jalgrattur liigub sellel teel või teesal ühel, jalakäija teisel pool)</p>		<p>Zeichen 244.2</p> <p>märk 244.2</p> <p>Ende einer Fahrradstraße</p> <p>Jalgrattasõidu ala lõpp</p>	
<p>Zeichen 242.1</p> <p>märk 242.1</p> <p>Beginn eines Fußgängerbereichs</p> <p>Jalakäigu ala</p>		<p>Zeichen 245</p> <p>märk 245</p> <p>Bussonderfahrstreifen</p> <p>Ühissõidukirada</p>	
<p>Zeichen 242.2</p> <p>märk 242.2</p> <p>Ende eines Fußgängerbereichs</p> <p>Jalakäigu ala lõpp</p>			Lisateetahvel
<p>Zeichen 244.1</p> <p>märk 244.1</p> <p>Beginn einer Fahrradstraße</p> <p>Jalgrattasõidu ala</p>		<p>Zeichen 250</p> <p>märk 250</p> <p>Verbot für Fahrzeuge aller Art</p> <p>Sõidukeeld</p>	
		<p>Zeichen 251</p> <p>märk 251</p> <p>Verbot für Kraftwagen</p> <p>Mootorsõiduki sõidu keeld</p>	

<p>Zeichen 253</p> <p>märk 253</p> <p>Verbot für Kraftfahrzeuge über 3,5 t</p> <p>Veoauto sõidu keeld</p>	
 	Lisateatetah el
<p>Zeichen 254</p> <p>märk 254</p> <p>Verbot für Fahrräder</p> <p>Jalgratta sõidu keeld</p>	
<p>Zeichen 255</p> <p>märk 255</p> <p>Verbot für Krafträder</p> <p>Mootorratta sõidu keeld</p>	
<p>Zeichen 259</p> <p>märk 259</p> <p>Verbot für Fußgänger</p>	

<p>Käigukeeld</p>	
<p>Zeichen 260</p> <p>märk 260</p> <p>Verbot für Kraftfahrzeuge</p> <p>Mootorsõiduki sõidu keeld</p>	
<p>Zeichen 261</p> <p>märk 261</p> <p>Verbot für kennzeichnungspflichtige Kraftfahrzeuge mit gefährlichen Gütern</p> <p>Ohtliku veosega sõidu keeld</p>	
<p>Zeichen 262</p> <p>märk 262</p> <p>Tatsächliches Gewicht</p> <p>Massipiirang</p>	
<p>Zeichen 263</p> <p>märk 263</p> <p>Tatsächliche Achslast</p> <p>Teljekoormuse piirang</p>	

<p>Zeichen 264</p> <p>märk 264</p> <p>Tatsächliche Breite</p> <p>Laiuspiirang</p>			Lisateatetahvel
<p>Zeichen 265</p> <p>märk 265</p> <p>Tatsächliche Höhe</p> <p>Kõrguspiirang</p>		<p>Zeichen 268</p> <p>märk 268</p> <p>Schneeketten vorgeschrieben</p> <p>Lumeketid</p>	
<p>Zeichen 266</p> <p>märk 266</p> <p>Tatsächliche Länge</p> <p>Pikkuspiirang</p>		<p>Zeichen 269</p> <p>märk 269</p> <p>Verbot für Fahrzeuge mit wassergefährdender Ladung</p> <p>Veereostust tekitada võivate veoste keeld</p> <p>(Eesti liikluseeskirjas puudub)</p>	
<p>Zeichen 267</p> <p>märk 267</p> <p>Verbot der Einfahrt</p> <p>Sissesõidu keeld</p>		<p>Zeichen 270.1</p> <p>märk 270.1</p> <p>Beginn einer Verkehrsverbotszone zur Verminderung schädlicher Luftverunreinigungen</p> <p>Õhusaaste vähendamiseks sõidukeelu ala</p> <p>(Eesti liikluseeskirjas puudub)</p>	

<p>Zeichen 270.2</p> <p>märk 270.2</p> <p>Ende einer Verkehrsverbotszone zur Verminderung schädlicher Luftverunreinigungen</p> <p>Sõidukeelu ala lõpp</p> <p>(Eesti liikluseeskirjas puudub)</p>	
	Lisateetahvel
<p>Zeichen 272</p> <p>märk 272</p> <p>Verbot des Wendens</p> <p>Tagasipöörde keeld</p>	
<p>Zeichen 273</p> <p>märk 273</p> <p>Verbot des Unterschreitens des angegebenen Mindestabstandes</p> <p>Vähim pikivahe</p>	

<p>Zeichen 274</p> <p>märk 274</p> <p>Zulässige Höchstgeschwindigkeit</p> <p>Suurim kiirus</p>	
	Lisateetahvel
<p>Zeichen 274.1</p> <p>märk 274.1</p> <p>Beginn einer Tempo 30-Zone</p> <p>Kiiruspiirangu ala</p>	
<p>Zeichen 274.2</p> <p>märk 274.2</p> <p>Ende einer Tempo 30-Zone</p> <p>Kiiruspiirangu ala lõpp</p>	
<p>Zeichen 275</p> <p>märk 275</p> <p>Vorgeschriebene Mindestgeschwindigkeit</p> <p>Vähim kiirus</p>	

<p>Zeichen 276</p> <p>märk 276</p> <p>Überholverbot für Kraftfahrzeuge aller Art</p> <p>Möödasõidu keeld</p>		<p>Zeichen 279</p> <p>märk 279</p> <p>Ende der vorgeschriebenen Mindestgeschwindigkeit</p> <p>Vähima kiiruse lõpp</p>	
<p>Zeichen 277</p> <p>märk 277</p> <p>Überholverbot für Kraftfahrzeuge über 3,5 t</p> <p>Veoauto möödasõidu keeld</p>		<p>Zeichen 280</p> <p>märk 280</p> <p>Ende des Überholverbots für Kraftfahrzeuge aller Art</p> <p>Möödasõidu keelu lõpp</p>	
	<p>Lisateatetahvel</p>	<p>Zeichen 281</p> <p>märk 281</p> <p>Ende des Überholverbots für Kraftfahrzeuge über 3,5 t</p> <p>Veoauto möödasõidu keelu lõpp</p>	
<p>Zeichen 278</p> <p>märk 278</p> <p>Ende der zulässigen Höchstgeschwindigkeit</p> <p>Lubatud suurima kiiruse lõpp</p> <p>(Eesti liikluseeskirjas puudub)</p>		<p>Zeichen 282</p> <p>märk 282</p> <p>Ende sämtlicher Streckenverbote</p> <p>Piirangute lõpp</p>	

<p>Zeichen 283</p> <p>märk 283</p> <p>Absolutes Haltverbot</p> <p>Peatumiskeeld</p>	
	Lisateetahvel
<p>Zeichen 286</p> <p>märk 286</p> <p>Eingeschränktes Haltverbot</p> <p>Parkimiskeeld</p>	
	Lisateetahvel
	Lisateetahvel
	Lisateetahvel
<p>Zeichen 290.1</p> <p>märk 290.1</p> <p>Beginn eines eingeschränkten Haltverbots für eine Zone</p> <p>Parkimiskeelu ala</p>	

<p>Zeichen 290.2</p> <p>märk 290.2</p> <p>Ende eines eingeschränkten Haltverbots für eine Zone</p> <p>Parkimiskeelu ala lõpp</p>	
<p>Zeichen 293</p> <p>märk 293</p> <p>Fußgängerüberweg</p> <p>Ülekäigurada</p>	
<p>Zeichen 294</p> <p>märk 294</p> <p>Haltlinie</p> <p>Stoppjoon</p>	
<p>Zeichen 295</p> <p>märk 295</p> <p>Fahrstreifenbegrenzung und Fahrbahnbegrenzung</p> <p>Pidevjoon</p>	

<p>Zeichen 296</p> <p>märk 296</p> <p>Fahrstreifen B Fahrstreifen A Einseitige Fahrstreifenbegrenzung</p> <p>Pidev- ja katkendjoone ühend</p>	
<p>Zeichen 297</p> <p>märk 297</p> <p>Pfeilmarkierungen</p> <p>Suunanool</p>	
<p>Zeichen 297.1</p> <p>märk 297.1</p> <p>Vorankündigungspfeil</p> <p>Kaarnool</p>	

<p>Zeichen 298</p> <p>märk 298</p> <p>Sperrfläche</p> <p>Eraldussaar</p>	
<p>Zeichen 299</p> <p>märk 299</p> <p>Grenzmarkierung für Halt- oder Parkverbote</p> <p>Ühissõidukipeatus</p>	

Richtzeichen

Eesõigus-, osutus-, mõjuala-,
juhatus-, teeninduskohamärgid,
teekattemärgised

<p>Zeichen 301</p> <p>märk 301</p> <p>Vorfahrt</p> <p>Lõikumine kõrvalteega</p>	
<p>Zeichen 306</p> <p>märk 306</p> <p>Vorfahrtstraße</p> <p>Peatee</p>	
	Lisateetahvel
<p>Zeichen 307</p> <p>märk 307</p> <p>Ende der Vorfahrtstraße</p> <p>Peatee lõpp</p>	

<p>Zeichen 308</p> <p>märk 308</p> <p>Vorrang vor dem Gegenverkehr</p> <p>Pärisuuna eesõigus</p>	
<p>Zeichen 310</p> <p>märk 310</p> <p>Ortstafel Vorderseite</p> <p>Asula</p>	
<p>Zeichen 311</p> <p>märk 311</p> <p>Ortstafel Rückseite</p> <p>Asula lõpp</p>	
<p>Zeichen 314</p> <p>märk 314</p> <p>Parken</p> <p>Parkla</p>	

<p>Zeichen 314.1</p> <p>märk 314.1</p> <p>Beginn einer Parkraumbewirtschaftungszone</p> <p>Parkimisala</p>	
<p>Zeichen 314.2</p> <p>märk 314.2</p> <p>Ende einer Parkraumbewirtschaftungszone</p> <p>Parkimisala löpp</p>	
<p>Zeichen 315</p> <p>märk 315</p> <p>Parken auf Gehwegen</p> <p>Parkimine kõnniteel</p>	
<p>Bild 318</p> <p>Joonis 318</p> <p>Parkscheibe</p> <p>Parkimiskell</p>	

<p>Zeichen 325.1</p> <p>märk 325.1</p> <p>Beginn eines verkehrsberuhigten Bereichs</p> <p>Õueala</p>	
<p>Zeichen 325.2</p> <p>märk 325.2</p> <p>Ende eines verkehrsberuhigten Bereichs</p> <p>Õueala löpp</p>	
<p>Zeichen 327</p> <p>märk 327</p> <p>Tunnel</p> <p>Tunnel</p>	
<p>Zeichen 328</p> <p>märk 328</p> <p>Nothalte- und Pannenbucht</p> <p>Hädapeatuskoht tunnelis</p>	

<p>Zeichen 330.1</p> <p>märk 330.1</p> <p>Autobahn</p> <p>Kiirtee</p>	
<p>Zeichen 330.2</p> <p>märk 330.2</p> <p>Ende der Autobahn</p> <p>Kiirtee lõpp</p>	
<p>Zeichen 331.1</p> <p>märk 331.1</p> <p>Kraftfahrstraße</p> <p>Kiirtee</p> <p>(Eesti liikluseeskirjas puudub)</p>	
<p>Zeichen 331.2</p> <p>märk 331.2</p> <p>Ende der Kraftfahrstraße</p> <p>Kiirtee lõpp</p> <p>(Eesti liikluseeskirjas puudub)</p>	

<p>Zeichen 333</p> <p>märk 333</p> <p>Ausfahrt von der Autobahn</p> <p>Mahasõit kiirteelt</p> <p>(Eesti liikluseeskirjas puudub)</p>	
<p>Zeichen 450</p> <p>märk 450</p> <p>Ankündigungsbaake</p> <p>Tähispost, mis teatab lähenumist kiirteede ühenduskohta</p> <p>(Eesti liikluseeskirjas puudub)</p>	
<p>Zeichen 340</p> <p>märk 340</p> <p>Leitlinie</p> <p>Katkendjoon</p>	
<p>Zeichen 341</p> <p>märk 341</p> <p>Wartelinie</p> <p>Teeandekoht</p>	

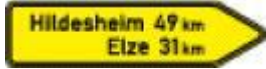

<p>Zeichen 350</p> <p>märk 350</p> <p>Fußgängerüberweg</p> <p>Ülekäigurada</p>	
<p>Zeichen 354</p> <p>märk 354</p> <p>Wasserschutzgebiet</p> <p>Veekaitseala</p> <p>(Eesti liikluseeskirjas puudub)</p>	
<p>Zeichen 356</p> <p>märk 356</p> <p>Verkehrshelfer</p> <p>Reguleerija</p> <p>(Eesti liikluseeskirjas puudub)</p>	
<p>Zeichen 357</p> <p>märk 357</p> <p>Sackgasse</p> <p>Umbtee</p>	

<p>Zeichen 358</p> <p>märk 358</p> <p>Erste Hilfe</p> <p>Esmaabi</p>	
<p>Zeichen 363</p> <p>Polizei</p> <p>Politsei</p>	
<p>Zeichen 385</p> <p>märk 385</p> <p>Ortshinweistafel</p> <p>Väike asula</p> <p>(Eesti liikluseeskirjas puudub)</p>	
<p>Zeichen 386.1</p> <p>märk 386.1</p> <p>Touristischer Hinweis</p> <p>Turismiobjekti tähis</p>	

<p>Zeichen 386.2</p> <p>märk 386.1</p> <p>Touristische Route</p> <p>Turistide marsruut</p> <p>(Eesti liikluseeskirjas puudub)</p>	
<p>Zeichen 386.3</p> <p>märk 386.3</p> <p>Touristische Unterrichtungstafel</p> <p>Infotähis turistidele</p> <p>(Eesti liikluseeskirjas puudub)</p>	
<p>Zeichen 390</p> <p>märk 390</p> <p>Mautpflicht nach dem Autobahnmautgesetz</p> <p>Kiirtemaks</p> <p>(Eesti liikluseeskirjas puudub)</p>	
<p>Zeichen 391</p> <p>märk 391</p> <p>Mautpflichtige Strecke</p> <p>Teemaks</p> <p>(Eesti liikluseeskirjas puudub)</p>	

<p>Zeichen 392</p> <p>märk 392</p> <p>Zollstelle</p> <p>Toll</p>	
<p>Zeichen 393</p> <p>märk 393</p> <p>Informationstafel an Grenzübergangsstellen</p> <p>Liikluskord</p>	
<p>Zeichen 394</p> <p>Laternenring</p> <p>Tänavavalgustite tähis</p> <p>(Eesti liikluseeskirjas puudub)</p>	
<p>Zeichen 401</p> <p>märk 401</p> <p>Bundesstraßen</p> <p>Tee number</p>	

<p>Zeichen 405</p> <p>märk 405</p> <p>Autobahnen</p> <p>Kiirteed</p>	
<p>Zeichen 406</p> <p>Knotenpunkte der Autobahnen</p> <p>Kiirteede sõlm</p>	
<p>Zeichen 410</p> <p>märk 410</p> <p>Europastraßen</p> <p>E-tee</p>	
<p>Zeichen 438</p> <p>märk 438</p> 	Juhatusmärk
<p>Zeichen 439</p> <p>märk 439</p> 	Juhatusmärk

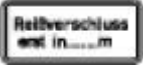
<p>Zeichen 440</p> <p>märk 440</p> 	Juhatusmärk
<p>Zeichen 441</p> 	Juhatusmärk
<p>Zeichen 415</p> <p>märk 415</p> 	Suunaviit
<p>Zeichen 418</p> <p>märk 418</p> 	Suunaviit
<p>Zeichen 419</p> <p>märk 419</p> 	Suunaviit
<p>Zeichen 430</p> <p>märk 430</p> 	Suunaviit
<p>Zeichen 432</p> <p>märk 432</p> 	Suunaviit

<p>Zeichen 434</p> <p>märk 434</p> 	Suunaviit
<p>Zeichen 332.1</p> <p>märk 332.1</p> 	Suunaviit
<p>Zeichen 437</p> 	Tee nimi
<p>Zeichen 448</p> <p>märk 448</p> 	Eelviit
	Eelviit
	Eelviit
<p>Zeichen 448.1</p> <p>märk 448.1</p> 	Eelviit

<p>Zeichen 449</p> <p>märk 449</p> 	Eelviit
<p>Zeichen 332</p> <p>märk 332</p> 	Kiirteelt ärasõit
<p>Zeichen 453</p> <p>märk 453</p> 	Kaugusviit
<p>Zeichen 442</p> <p>märk 442</p> <p>Vorwegweiser</p> <p>Ümbersõit</p>	
<p>Zeichen 421</p> 	Ümbersõit
<p>Zeichen 422</p> 	Ümbersõit

<p>Zeichen 454</p> <p>märk 454</p> 	Ümbersõit
<p>Zeichen 455.1</p> <p>märk 455.1</p> 	Ümbersõit
<p>Zeichen 457.1</p> <p>märk 457.1</p> 	Ümbersõit
<p>Zeichen 458</p> <p>märk 458</p> 	Ümbersõidu skeem
<p>Zeichen 457.2</p> <p>märk 457.2</p> 	Ümbersõidu lõpp
<p>Zeichen 455.2</p> <p>märk 455.2</p> 	Ümbersõidu lõpp

<p>Zeichen 460</p> <p>märk 460</p> <p>Bedarfsumleitung</p> <p>Ümbersõit kiirteel</p> <p>(Eesti liikluseeskirjas puudub)</p>	
<p>Zeichen 466</p> <p>Märk 466</p> <p>Weiterführende Bedarfsumleitung</p> <p>Ümbersõidu jätk</p> <p>(Eesti liikluseeskirjas puudub)</p>	
<p>Zeichen 467.1</p> <p>märk 467.1</p> <p>Umlenkungspfeil</p> <p>Soovitav ümbersõit kiirteel</p> <p>(Eesti liikluseeskirjas puudub)</p>	
<p>Zeichen 467.2</p> <p>märk 467.2</p> 	Ümbersõidu lõpp

<p>Zeichen 501</p> <p>märk 501</p> <p>Überleitungstafel</p> <p>Ümbersuunamisskeem</p> <p>(Eesti liikluseeskirjas puudub)</p>	
<p>Zeichen 531</p> <p>märk 531</p> <p>Einengungstafel</p> <p>Ümbersuunamisskeem</p> <p>(Eesti liikluseeskirjas puudub)</p>	
	<p>Lisateetahvel</p>
<p>Zeichen 590</p> <p>märk 590</p> <p>Blockumfahrung</p> <p>Sõiduskeem</p>	

Verkehrseinrichtungen

Liikluskorraldusvahendid

<p>Zeichen 600</p> <p>märk 600</p> <p>Absperrschranke</p> <p>Hoiatustara</p>
<p>Zeichen 605</p> <p>märk 605</p> <p>Pfeilbake Leitbake</p> <p>Ohtlik koht või teeäär</p>
<p>Zeichen 628</p> <p>märk 628</p> <p>Leitschwelle mit Leitbake</p> <p>Ohtlik koht või teeäär</p>

<p>Zeichen 629</p> <p>märk 629</p> <p>Leitbord mit Leitbake</p> <p>Ohtlik koht või teeäär</p>
<p>Zeichen 610</p> <p>märk 610</p> <p>Leitkegel</p> <p>Tähiskoonus</p>
<p>Zeichen 615</p> <p>märk 615</p> <p>Fahrbare Absperrtafel</p> <p>Hoiatussõiduk</p>
<p>Zeichen 616</p> <p>märk 616</p> <p>Fahrbare Absperrtafel mit Blinkpfeil</p> <p>Hoiatussõiduk</p>

Zeichen 625

märk 625

Richtungstafel in Kurven

Kurvi suund

Zeichen 626

märk 626

Leitplatte

Ohtlik koht

Zeichen 627

märk 627

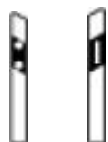

Leitmal

Ohtlik koht

Zeichen 620

märk 620

Leitpfosten
(links) (rechts)

Püstmürgised

Zeichen 630

märk 630

Parkwarntafel

Hoiatustahvel

(Eesti liikluseeskirjas puudub)

EESTIKEELSETE TERMINITE REGISTER

- abi 145
- abimootoriga jalgratas 83
- abisõiduk 146
- aeglustusrada 23, 362
- aktiivratastool 130
- ala 42
- alarmsõiduk 63
- asula 218
- asulas 218
- asulaväline tee 27
- autoelamu 399
- autoregistrikeskus 315
- autorong 408
- avalik julgeolek 289
- avalik kord 217
- avalik liiklus 314
- avalikult kasutatav tee 307
- buss 166, 216
- ebatasane tee 76
- edasisõit 389
- eelviit 373
- ees sõitev sõiduk 93
- eessõitja 365
- eesõigus 371
- elamurajoon 397
- elektrooniline liiklusmärk 385
- eraldusriba 209
- eraldussaar 301
- eri rada 296
- erieeskiri 298
- eriõigus 297
- esmaabi 145
- esmane registreerimine 74
- E-tee 75
- foor 197
- foorituli 196
- haagis 18, 164
- haagisega autoelamu 400
- haagisega mootorratas 169
- haagisega sõiduauto 236
- haagisega veoauto 187
- haagissuvila 398, 401
- haiglaala 161
- halb nähtavus 293
- heitgaasisaaste 5
- helgiheitja 320
- helisignaal 270
- helisignaal alarmsõidukil 64

hoiatav märk 380
hoiatusmärguanne 379
hoiatusmärk 116
hoiatusmärk „Raudteeülesõidukoht“ 13
hoiatusseade 377
hoiatustara 9
hoosuskohustus 300
hämarus 52
ilmastikuolud 392, 396
istekoht 295
jalakäigu ala 111
jalakäigu ala algus 111
jalakäigu ala lõpp 111
jalakäija 110
jalakäijaliiklus 113
jalgratas 82
jalgrattaliiklus 245
jalrattarada 246
jalgrattatee 247
jalgrattur 244
jalgteed 114
juhiluba 108
juht 95, 107, 165
juhtsild 193
julgeolek 289
jääd 69
kaarnool 364
kahe-suunaline liiklus 118
katkendjoo 192
kaubavedu 133
kaugtee 49
kaugtuledega vilgutama 103
kaugtuli 103
kaugusviit 71
kelk 258
keskkonakaitse 335
keskmise sõidurada 84
kettipiire 155
kiilasjääd 128
kiirendusrada 43, 57
kiirtee 31, 48, 162
kiirteede sõlm 31
kiirteede ühenduskoht 19
kiirteelt mahasõitu osutav märk 25
kiiruse mõõtmine 126
kiiruspiirang 125
kiiruspiirik 124
kiiver 285
kollane foorituli 196
kollane vilkur 44
kolonn 338
koolibuss 284
kord 217
krunt 131
kurv 178
kuuerealine sõidutee 76

kõnnitee 120
kõnniteel parkimine 221
kõrvaltee 214
käsikäru 143
käsk 388
külghaagisega mootorratas 169
külglibisemise oht 276
külgtuul 288
külgvahe 286
külmutusauto 175
laadimismehhanism 179
laadimispind 180
langus 117
laps 156
lapsevanker 160
laserkiirusmõõtuuri segaja 184
laste turvavahendid 159
lastejalgratas 157
latern 96, 194, 271
latt-tara 303
libisemisoht 268
liikleja 355
liiklejate ohustamine 355
liiklemine 314
liiklus 314, 340
liikluse häirimine 341
liikluseeskiri 316
liikluseeskirja üldsätted 351
liiklushäire 354
liiklusjärelvalve 348
liiklusjärelvalve vahend 356
liikluskorraldusvahend 343
liiklusloendus 344
liiklusmärk 361, 403
liiklusohhtlik koht 115
liiklusohutus 351
liiklusolukord 350
liiklusreegel 351, 360
liiklusreegleid järgima 351
liiklusreeglite eiramine 351
liiklusreeglite rikkumine 351
liiklustihedus 342
liiklusummik 304, 340, 353
liiklusvoog 345
liiklusvoogu takistama 345
liiklusõigus 317
liiklusõnnetus 358
liinibuss 200
liiniliiklus 201
lisasektsioonidega foor 384
lisateatetahvel 410
loom 323
loomveok 127
lubatud suurim sõidukiirus 150
lumekett 280
lumesadu 278

lumi 279

lähituli 4

maantee 50

madal äärekivi 45, 46

(veost) maha laadima 72

(veose) mahalaadimine 73

mahasõit kiirteelt 24, 32

manuaalne lükatav ratastool 272

matuserongkäik 190

metsatee 374

metsloomade teeületuskoht 394

mootorratas 169

mootorsõiduk 163, 205

motoriseerimata sõiduk 106

motoroller 259

must jää 251

mõõde (sõidukil) 6

mäetipp 176

märguanne 402

märguriietus 378

mööda sõitma 325

möödasõidetav 328

möödasõidu keeld 329

möödasõidumanööver 330

möödasõit 326

möödasõitja 327

mööduma 366

möödumine 367, 368

müra 185

noortegrupp 152

nähtavus 293, 294

nähtavusulatuse piires 319

ohtlike veoste veo sõiduk 94

ohtlikud kurvid 54

ohukolmnurk 376

ohutuled 375

oma sõidurajalt väljuma 26

pagasihaagis 121

pagasihaagisega buss 168

paremakäereegel 248

paremale pöörama 1

parempoolne kõnnitee 120

parempoolne sõidurada 84

parkima 220

parkimine 221

parkimisaeg 233

parkimisala 226

parkimisala lõpp 70

parkimisautomaat 229

parkimiskeeld 142, 232

parkimiskell 227, 231

parkimispilet 228

parkimistrada 230

parkimistasu 222

parkla 225

parktuli 223

(veost) peale laadima 38
 (veose) pealelaadimine 39
 pealesõit kiirteele 33, 61
 peatee 370
 peatee lõpp 370
 peatama 15
 peatuma 16, 137
 peatumine 17, 139
 peatumiskeeld 142
 pidurite täielik rakendamine 363
 piiratud nähtavus 337
 piire 10
 pikim lubatud parkimiskestus 149
 pikivahe 290
 pimedus 55
 pisimopeed 210
 politsei 240
 politseiauto 241
 protsessioon 242
 punane foorituli 196
 põllutee 102
 päästeamet 153
 päästeameti sõiduk 93
 pöörama 1
 pööre 2
 pöörde sooritaja 3
 radaridetektor 243
 ratastool 170, 261
 ratastooli koht 263
 ratastooliga sõitja 262
 ratsatee 253
 raudteeülesõidukoht 35
 reastuma 65
 reguleerija 346
 rehvi 250
 ringliiklus 172
 ringtee 171
 ristmik 62, 173
 ristmikuala 174
 roheline foorituli 196
 rong 405
 rulluisk 151, 260
 rööbas 273
 rööbastik 129
 rööbassõiduk 274, 275
 sadam 134
 sadamaala 135
 Saksamaa Liitvabariigi relvajõud 51
 samaliigiliste teede ristmik 248
 sanatooriumiala 177
 sau 395
 seisev sõiduk 93
 seisma jääma 198
 seismajäämine 199
 seisutuli 302
 seisvate sõitjate vedu 80

sild 47

sinine vilkur 44

sisse sõitma 58

sissesõidu keeld 59

sissesõidutee 60

sissesõit 59

stoppjoon 141

sulalumi 281

suunamuutefoor 53

suunanool 238

suunaviidad 148

suunaviit 239, 387

suunavöönd 87, 254

suunatuli 89

suurim sõidukiirus 150

sõidueesõigus 369

sõidukiirus 81, 123

sõidukiiruse vähendamine 123

sõiduauto 235

sõiduk 93, 106

sõidukeeld pühapäeviti 299

sõidukeelu ala 359

sõiduki mootor 97

sõiduki registreerimismärk 154

sõiduki registreerimistunnistus 98, 409

sõiduki seisukord 93

sõiduki uks 100

sõidukiirus 123

sõidukisse sisenema 67

sõidukisse sisenemine 68

sõidukist väljuma 28

sõidukist väljumine 29

sõidukite kolonn 166

sõidukite liiklus 91, 101

sõidukite seismajäämine 199

sõidukite teisaldamine 8

sõidukäitumine 90

sõidurada 84

sõiduraja eraldusjoon 85

sõiduraja vahetus 86

sõidurajale tagasi reastuma 66

sõidurida 99

sõidusuund 88, 255

sõidutee 76, 256

sõidutee kitsenemine ühelt poolt 76

sõidutee äär 77, 79

sõiduteed ületama 332

sõiduteelt kõrvale kalduma 76

sõiduteelt kõrvalekaldumine 30

sõidutuled 41

sõiduviis 92

sõiduvõime 356

sõitja 80

sõitjate ohustamine 80

sõitjate veoks ettenähtud sõiduk 93

sõitjatevedu 234

sõitu alustama 14
sõjaväesõiduk 206
tagaiste 265
tagaliiklejate ohustamine 340
tagasi pöörama 390
tagasipöörde keeld 391
tagasipööre 391
tagasireastumine 393
tagatule latern 277
tagumine helkur 266
tagumine udutulelatern 213
tagurdamine 267
takistus 147, 347
taksopeatus 321
tarbesõiduk 215
tee 307
teeandekoht 381
teeandja 382
teed andma 369
teede seisukord 318
teekasutus 310
teekattemärgis 78, 203
teekitsend 339
teelõik 312, 386
teemaks 204
teenindusjaam 34
teeosa 313
teepeenar 287
teeruum 311
teetööd 22
tehnoulevaatus 322
teisaldama 7
teisaldamine 8
teljekoormus 12
toll 404
tramm 308
transpordivahend 349
tuledega märguanne 195
tuletõrje 104
tuletõrje juurdesõidutee 105
tunnel 324
turvavahendid 264
turvavarustus 292
turvavöö 291
turvavöö kinnitamise nõue 132
tõkkepuu 282
tõkkepuu langemine 282
tõmblukumeetod 252
tõus 305, 306
tähiskoonus 191
tähispost 36
täismass 122
tänavale sõitma 58
tänavavalgustite tähis 188
tänavavalgustus 309
töömasin 21

tühja sõidukiga sõit 189
udu 211
udutuli 212
ukselt-uksele vedu 144
umbtee 269
vaba parkimiskoht 224
vahemaa 11
valgustus 40
vanker 109
vasakpoolne kõnnitee 120
vasakpoolne sõidurada 84
vasakpööre 202
vasakule pöörama 1
vastassuuna eesõigused 371
vastassuunaliiklus 119
vastassuunaliikluse takistamine 119
vastusõitev sõiduk 93
veduk 407
veekaitseala 383
veoauto 186
veos 182
veose kinnitamine 183
veoseruud 181
veosild 20
vihm 249
vileandmise signaalmärk 237
vilkur 44
vähim kiirus 208
vähim pikivahe 207
väike sõidukiirus 283
väljaspool asulat 218
õnnetus 336
õueala 42
äärekivi 45
ääretule latern 37
üheteeljeline haagis 18
ühesuunaline tee 56
üheteeljeline veduk 407
ühissõiduk 349
ühissõidukipeatus 139
ühissõidukipeatus ohutussaarel 140
ülekaigurada 112, 333
ületama 331
ületamine 332
ümbersõit 334

KOKKUVÕTE

Käesolevas magistritöös *Liiklustermine saksa-eesti valiksõnastik* käsitleti Saksamaa liikluseeskirja (Straßenverkehrs-Ordnung) I ja II osa ja sellega seotud termineid. Magistritöö eesmärgiks oli koondada kõik liiklusvaldkonda puudutavad terminid ühte sõnastikku. Valiksõnastiku lähtekeeleks sai valitud saksa keel ja sihtkeeleks eesti keel, sest sõnastik on mõeldud abivahendiks eestikeelsele kasutajaskonnale. Sihtgrupiks on eelkõige tõlkijad ja tõlgid, aga ka kõik teised antud valdkonnaga kokku puutuvad inimesed.

Magistritöö koosneb sissejuhatusest, teoreetilisest osast, lühendite loendist, valiksõnastikust, eestikeelsete terminite registrist, kokkuvõttest, kasutatud kirjanduse ja õigusaktide loetelust ning saksakeelsest resümeest (*Zusammenfassung*).

Töö koostamise käigus tekkisid mitmed probleemid, millele püüti käesoleva magistritöö raames ka lahendusi leida. Kõige keerulisem oli leida vasteid terminitele, mida Eesti keeles kasutusel pole, ja selliseid termineid on liiklusvaldkonnas palju. Eriti suuri raskusi valmistas kiirteedega seonduv terminoloogia, sest Eestis puudub kiirteede võrgustik. Vastete leidmisel oli suur abi maanteeameti kodulehest, õigusaktidest ja selgituste puhul Creifeldsi õigussõnaraamatust. Osale terminitele aitas vasteid leida liikluspsühholoog Gunnar Meinhard.

Käesoleva töö raames uuriti liiklusvaldkonnas ainult ühte haru - liikluseeskirja. Kindlasti võiks tulevikus antud valdkonda edasi arendada ja välja töötada kompaktne liiklussõnastik, mis hõlmaks ka teisi liiklusvaldkonda puudutavaid termineid, nt tehniline, kindlustuse ja juhilubadega seonduv terminoloogia. Loodetavasti on antud sõnastikust liiklust puudutavate tekstide tõlkimisel siiski suur abi.

KASUTATUD KIRJANDUS JA ALLIKAD

Ametikeel. Veondus. Inglise keel. Väljendid ja sõnavara. Tallinn: TEA 1998.

Andresson, H., Tamm, V.: *Saksa-eesti õigussõnaraamat (Rechtswörterbuch Deutsch-Estnisch).* Tartu 1998.

Creifelds Rechtswörterbuch. Hrsg. von Dr. Klaus Weber. München: C. H. Beck 2011.

Erelt, T.: *Terminiõpetus.* Tartu: Tartu Ülikooli kirjastus 2007.

Erelt, T., Tavast, A.: *Eesti oskuskeelekorralduse seisund.* Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus 2003.

Kibbermann, E., Kirotar, S., Koppel, P.: *Saksa-eesti sõnaraamat (Deutsch-estnisches Wörterbuch). Toimetanud ja täiendanud Anne Arold, Mari Tarvas, Mari-Ann Palm.* Tallinn: Valgus 2007.

Koger, L., Kullerkupp H.: *Liiklusõpik. B1, B ja BE kategooria sõiduki juhile.* Kolmas, põhjalikult ümbertöötatud trükk. Tallinn: Mats 2004.

Kull, R.: *Kirjakeel, oskuskeel, üldkeel.* Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus 2000.

Mereste, U.: *Oskuskeel ja seaduste keeleline rüü. Artikleid ja lühiuurimusi.* Tallinn: Eesti Keele Sihtasutus 2000.

Ots, H.: *Autosõnastik. Eesti-saksa-inglise-vene.* Tallinn: Mats 1993.

Pirita, J.: *Eesti liiklusreeglid ja ohutu sõidu õpetus. Täiendatud 2012. 2. täiendatud trükk.* Tallinn: TEA 2011.

Pääro, S.: *Liiklusseadus. Magistripjekt.* Tartu 2001.

<http://entsyklopeedia.ee>, *Eesti Entsüklopeedia.*

<http://eur-lex.europa.eu>

<http://www.liiklustestid.ee>, *Liiklusmargid.*

<http://mobi-wissen.de/themen/verkehr>, *VDV. Die Verkehrsunternehmen.*

<http://mt.legaltext.ee/esterm/>, *ESTERM*.

<http://onneleid.onepagefree.com>, *Kiirusmõõturid 2*.

<http://portaal.eki.ee>, *Eesti keele seletav sõnaraamat*.

<http://portaal.eki.ee>, *Õigekeelsussõnaraamat*.

<http://stud.sisekaitse.ee/teppan/Transpordidokumendid/mopeed.html>, *Mopeed*.

<http://tehno.onepagefree.com/?id=16899&>, *Sõiduautode tehnonõuded. Eritalituse sõidukite loetelu, nende tähistamise ja liiklemise kord*.

<http://www.verkehrsrecht-ratgeber.de>

<http://verkehrszeichen.kfz-auskunft.de>, *Verkehrszeichen*.

<http://www.verkehrsexikon.de>, *Das Verkehrslexikon*.

<http://www.duden.de>, *Duden. Universalwörterbuch*.

<http://www.liiklus.ee>, *Maanteede liiklusinfo*.

<http://www.liiklus.ee>, *Teekattemärgised*.

<http://www.mnt.ee>, *Maanteeamet*.

KASUTATUD ÕIGUSAKTID

Liiklusmärgid, liiklusseadus, liikluskindlustuse seadus. Tallinn: Liikluskoolitajate Liit 2011.

Liiklusreeglid, liiklusmärgid, teemärgised, foorid. Kommenteerinud liikluspetsialist Harri Kuusk. Tallinn: Valgus 2011.

Liiklusseadus. 31.12.2010 jõustunud seadusemuudatusega. Tallinn: Valgus 2011.

<http://www.gesetze-im-internet.de>, Straßenverkehrs-Ordnung (StVO), I ja II osa. (02.01.2012)

<https://www.riigiteataja.ee/akt/201504>, *Autoveol veose laadimise ja kinnitamise eeskiri.* (12.01.2013)

<https://www.riigiteataja.ee/akt/13251504>, *Eritalituse sõidukite loetelu, nende tähistamise ja liiklemise kord.* (12.01.2013)

<http://ec.europa.eu/transport>, *Euroopa hea tava suunised veose kinnitamiseks maanteevedudel.* (04.03.2013)

<https://www.riigiteataja.ee/akt/1504>, *Kaubasaatmise protseduurid.* (12.02.2013)

<https://www.riigiteataja.ee/akt/927101>, *Liikluseeskiri.* (20.01.2013)

<https://www.riigiteataja.ee/akt/31416>, *Liikluskindlustuse seaduse muutmise seadus.* (12.02.2013)

<https://www.riigiteataja.ee/akt/763805>, *Liikluskorralduse nõuded teetöödel.* (04.02.2013)

<https://www.riigiteataja.ee/akt/103032011006>, *Liiklusmärkide ja teemärgiste tähendused ning nõuded fooridele* (02.01.2013)

<https://www.riigiteataja.ee/akt/105122012002>, *Liiklusseadus.* (02.02.2013)

<https://www.riigiteataja.ee/akt/622239>, *Ohtlike veoste autoveo eeskiri.* (03.01.2013)

<https://www.riigiteataja.ee>, *Raudteeseadus.* (02.02.2013)

<https://www.riigiteataja.ee/aktilisa>, *Raudteeülesõidu- ja ülekäigukoha ehitamise, korrashoiu ja kasutamise juhend.* (02.02.2013)

<https://www.riigiteataja.ee/akt/88606>, *Sõiduki tehnajärelevalve eeskirja kehtestamine.* (02.02.2013)

<https://www.riigiteataja.ee/aktilisa>, *Sõidukite jaotus kategooriatesse ja klassidesse.* (02.02.2013)

<https://www.riigiteataja.ee>, *Teeseadus.* (03.02.2013)

ZUSAMMENFASSUNG

In der vorliegenden Magisterarbeit *Das Deutsch-Estnische Glossar der Fachbegriffe aus dem Bereich Verkehrswesen* werden die Teile I und II der *Straßenverkehrs-Ordnung (StVO)* sowie die in diesem Gesetz vorkommenden Fachbegriffe behandelt. Das Ziel der Magisterarbeit besteht darin, alle Fachbegriffe aus dem Bereich Verkehrswesen in einem Glossar zusammenzutragen.

Die vorliegende Magisterarbeit besteht aus der Einleitung, dem theoretischen Teil, dem Glossar, dem estnischsprachigen Register, dem Schlusswort, den bibliographischen Angaben und der deutschsprachigen Zusammenfassung.

Der Theorieteil umfasst vier Kapitel. Das erste Kapitel gibt einen Überblick über die Verkehrslage in Deutschland, wobei auch *Das estnische Verkehrsgesetz* mit der deutschen *Straßenverkehrs-Ordnung* verglichen wird. Im zweiten Kapitel des theoretischen Teils wird die Fachsprache behandelt. Der dritte Teil beschreibt die Methodik, die bei der Zusammenstellung des Glossars verwendet wurde. Auch geht man auf die Probleme ein, die im Laufe der Arbeit entstanden sind, und es wird versucht, Lösungen zu finden. Im vierten Teil des theoretischen Teils wird der Aufbau des Glossars beschrieben.

Dem theoretischen Teil folgt der praktische Teil - das Deutsch-Estnische Glossar der Fachbegriffe aus dem Bereich Verkehrswesen. Am Anfang des Glossars findet man ein Abkürzungsverzeichnis. Das Glossar enthält 410 Fachwörter, die aus dem Deutschen ins Estnische übersetzt wurden, dazu kommen noch zahlreiche Ausdrücke. Weil das Glossar vor allem für den estnischsprachigen Benutzer bestimmt ist, beinhaltet es neben den Begriffen noch zusätzlich estnischsprachige Definitionen bzw. Erklärungen und Beispielsätze in beiden Sprachen. Dem Glossar folgen Abbildungen von den Verkehrszeichen und Markierungen.

Die vorliegende Magisterarbeit ist vor allem für Übersetzer und Dolmetscher bestimmt, aber auch für alle weiteren Personen, die mit dem Verkehrsbereich zu tun haben.

Kinnitan, et koostasin magistritöö iseseisvalt. Kõik kasutatud teiste autorite tööd, põhimõttelised seisukohad, kirjandusallikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

Tairi Baier

Tartu, 20. mai 2013

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja lõputöö üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina _____ Tairi Baier _____

(sünnikuupäev: _____ 25. märts 1975 _____)

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) enda loodud teose
_____ Liiklusterminite saksa-eesti valiksõnastik _____,

mille juhendaja on _____ Mari-Ann Palm _____,

- 1.1. reprodutseerimiseks säilitamise ja üldsusele kättesaadavaks tegemise eesmärgil, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace-is lisamise eesmärgil kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni;
  - 1.2. üldsusele kättesaadavaks tegemiseks Tartu Ülikooli veebikeskkonna kaudu, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace'i kaudu kuni autoriõiguse kehtivuse tähtaja lõppemiseni.
2. olen teadlik, et punktis 1 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
3. kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei rikuta teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse seadusest tulenevaid õigusi.

Tartus, _____ Tairi Baier _____ „20“ mai 2013